

KESKENY ÚT

SZEXUALITÁS
a Szentírás tükrében

TARTALOM

Idézetek	3
A szexualitás biblikus célja <i>Sikó Mihály</i>	4
Az erkölcsi tisztaság értéke <i>Szabó Péter András</i>	5
Több mint szex <i>Josh Squires</i>	8
Az egyedülálló helyes szexuális vágya <i>Paul Maxwell</i>	11
A nemiségről gyerekeknek <i>Nate Shurden</i>	14
A tékozló atyja <i>Deák-Fogarasi András</i>	16
Az egyedülállóság biblikus alapelvei 2. <i>Tim és Kathy Keller</i>	19
Tíz kérdés, hogy megvizsgálj lelked egészségét <i>Donald S. Whitney</i>	24
Halálból az életre <i>Oroszi Dóra</i>	25
Olvasásra ajánljuk	27
Beszélj a könnyeiddel!	27
Születésszabályozás és családtervezés <i>Szőke Imre</i>	28
Hírek innen-onnan <i>Curcubet Gábor</i>	31
A keresztyénség ötödik százada <i>Tamás Sándor</i>	32

TISZTÁT A TISZTÁTALANBÓL

„Ki hozhat elő tisztát a tisztátalanból?” – kérdezi Jób Istent, amikor bűnösségével szembesül (Jób 14,4). A választ meg sem várva önmaga felel a kérdésre: „Senki!” Nincs ember, aki a bűn szennyét semlegesíteni tudná, nincs földi hely, amely a bűnös szándékokat, tetteket tisztává varázsolhatná.

Számunk témáját látva talán sok olvasónkban épp a tisztátalanság gondolata merül fel. A filmek vagy az internetes portálok alapján mintha az élet csak erről szólna. A szabados szexuális élet megannyi formája – alkalmi kapcsolatok, „nyitott” házasság, pornográfia, különböző aberációk – a férfiakat és a nőket egyaránt érinti. Olyan dolgok, amelyeknek „még szóba se kellene jönniük” (Ef 5,3), mindennapos beszédtemáká váltak. Mintha valaki egy nagy bakancsba beszabadult volna Isten gyönyörű virágoskertjébe, és mindent összetaposott volna. Ki tudná ezt helyre állítani? Ki hozhat elő tisztát a tisztátalanból?

A kialakult helyzetre a legtöbb keresztyén tagadással és meneküléssel válaszol. Ennek következtében azonban egy olyan furcsa helyzet állt elő, hogy bár a Bibliában Isten nyíltan beszél a testi kapcsolatokról, az Övéi inkább elkerülik a témát. Mind az igehirdetésekből, mind a keresztyének egymás közötti beszélgetéseiből ritkán esik szó a szexualitás és a tisztaság különböző kérdéseiről. Pedig a világ nem hallgat. S akár tudomást veszünk róla, akár nem, amit „kint” hangoztatnak, hatással van ránk és gyermekeinkre.

Hisszük, hogy van jobb megoldás a hallgatásnál. „Tisztességes minden tekintetben a házasság és a szeplőtelen házasság” – olvassuk a Zsidókhöz írt levélben (Zsid 13,4). Vagyis még ebben a mai, szexuális romlottsággal átitatott világban is van lehetőség a tiszta és feddhetetlen házasságra. Létezik Istennek tetsző szexualitás! Bár az ember tisztát nem tud előhozni a tisztátalanból, de az Emberfia, vagyis Isten fia, Jézus Krisztus e területen is reményt ad. Ő vette el minden bűnünk és szégyenünk, és teremtett új szívet bennünk, amely általa e területen is képes szentségre, tisztaságra és szeretetre törekedni.

Reméljük, hogy számunk cikkei segítenek olvasóinknak abban, hogy e téma szerteágazó kérdéseiről gondolkodjanak, és lelkileg épüljenek. Egyúttal bátorítunk mindenkit, hogy visszajelzéseit, kérdéseit ossza meg velünk. Áldott olvasást kívánunk!

Szabó Péter András

KESKENY ÚT

Keresztyén folyóirat

Kiadja: Közép- és Kelet Európai Református Presbiteriánus Egyház

E-mail: sikomihaly@gmail.com, www.reformatus.org

Tel.: +36-20-523-2147, ISSN 1788-5450

Szerkesztők: Sikó Mihály, Szabó Péter András

Tervezőszerk.: Szőlősiné Nagy Kincső Galatea, Bolyog-Nagy Evelin, Török Attila

Lektorálták: Bechtel-Fekete Csilla, Darcsiné Molnár Edina, Molnár Mariann

A SZEKUALITÁS RÓL...

„Ahogyan nem nevezhetünk minden ölést gyilkosságnak, ugyanúgy nem nevezhetünk minden szexuális kapcsolatot paráznságnak.”

C. S. Lewis

„A képzelet Isten ajándéka, de ha a szem szennyes dologgal táplálja, mocskos lesz. Minden bűn – a szexuális bűnöket is beleértve – a bűnös cselekedet elgondolásával, elképzelésével kezdődik. Ezért ha az Isten országát keressük, életbevágóan fontos, hogy mivel tápláljuk a képzeletünket.”

D. A. Carson

„Nemrég kutatásokkal is kimutatták, hogy ha egy egymás iránt el nem kötelezett pár szexuális kapcsolatba kerül, az rövid időn belül a kapcsolatuk végét jelenti. Ennek oka, hogy az aktussal fizikális szempontból elérték a kettejük közti viszony felületes célját, és semmi sem készíteti őket arra, hogy a kapcsolat mélységeit is felkutassák.”

Chip Ingram

„Az érzéki, testi élvezetek szappanbuborékokhoz hasonlíthatók: pezsgők, mulandóak. Az elme élvezetei nyugodtak, szépek, felemelőek, örökké tartanak, és egész a láthatatlan világ határáig hatolnak.”

James H. Aughey

„Isten mindnyájunkat szexuális lénynek teremtett – és ez jó. Ebből adódóan a vonzalom és a vágy egy a fizikai szépségre adott természetes, spontán, Istentől való válaszreakció. A bujaság viszont az akarat szándékos cselekedete.”

Rick Warren

„Amikor egy férfi és egy nő a házastársi szerelmi aktus során egymásnak adja magát, olyan módon ismerik meg Krisztus szeretetét, ahogyan azt mások nem ismerhetik.”

J. Vernon McGee

„Igazi élvezet kizárólag az erkölcsi tisztasághoz társul.”

Lucius Caelius Lactantius

„A megjelenésben, mozgásban, viselkedésben megnyilvánuló úgynevezett vonzerő a lehető leggyengébb alapot képezi egy boldog házasság számára.”

John R. Rice

„Ha szeretünk valakit, nem használjuk ki, és nem tekintjük értéktelennek. Ezért nem is bonyolódunk szexuális viszonyba vele, hogy az intimitás illúziójába ringassuk. Ez az intimitás ugyanis mindaddig hamis lenne, amíg nyilvánosan is el nem kötelezzük magunkat iránta. Ha tehát szeretünk valakit, nem fogjuk behelyettesíteni az igazi intimitást a szexszel.”

Chip Ingram

„Házastársad iránti szerelmedet tartsd állandóan magas hőfokon és élénken!”

Richard Baxter

„Az erkölcsi tisztaság, sőt már az arra való törekvés is világosságot hoz. A szexuális bűnökkel szembeni engedékenység azonban egyfajta lelki ködöt eredményez.”

C. S. Lewis

„Az erkölcsi tisztaságban való tökéletesedés során a szenvedélyek nem tűnnek el, csupán ellenőrzés alatt állnak.”

Aquinói Tamás

„Isten semmilyen körülmények között nem helyesli a házasságon kívüli szexuális egyesülést.”

Max Lucado

„Az önzés az egész embert beszennyezi, ebben pedig kiemelt szerep jut az érzéki élvezeteknek. A bűn ugyanis nagyon gyakran használja az érzékszerveket a gonoszság lélekbe áradásának ajtóiként.”

Richard Baxter

Válogatta és fordította: Incze Andrea

SIKÓ MIHÁLY

A szexualitás biblikus célja

Ahhoz, hogy valamit rendeltetésszerűen használhassunk, tudnunk kell, mire rendeltetett. Ha nem tudjuk, mi célból adatott, nagy esélyünk van rá, hogy rosszul használjuk, és ilyen módon tönkretegyük, vagy pedig bizonytalanul, netán nyugtalanul fogjuk használni azt.

Éppen ezért, ha a szexualitásról értekezünk, az első dolog, amit meg kell állapítanunk, hogy mi végre adatott, mi volna annak biblikus, azaz a Szentírás által meghatározott célja.

Hisszük ugyanis, hogy az embert az örökkévaló, bölcs és jóságos Isten teremtette férfinak és nőnek. (Az evolúciót vallók itt sem tudnak értelmes magyarázattal előállni, ti. miért kétnemű az ember.) Hiszünk továbbá, hogy a nemiség Isten ajándéka, vagyis egy bűneset előtti „alapfelszereltség”. A szexualitás tehát tiszta és jó, hiszen Isten maga is meg volt elégedve mindazzal, amit megteremtett.

Ezt azért kell hangsúlyoznunk, mert voltak idők (a mostaniak már nem azok), amikor a szexualitásról szinte nem volt szabad beszélni, amolyan tabu téma volt, talán pont azért, mert egy ferde, nem biblikus elképzelés állt mögötte. Az emberek nem tudták kezelni ezt a témát. Szülők nem tudtak beszélni erről gyerekeiknek. Jó kislányok nem tesznek ilyet, mondták, mintha valóban a szexualitás egy önmagában is problematikus, szégyenletes dolog lenne.

Ma más időket élünk, és gyarló emberi szokásunkhoz híven, átestünk a ló túlsó oldalára. Ma úton útfélen találkozunk ezzel a témával. Lassan már nem tudunk elképzelni egy autót vagy akár gumibroncs reklámot hiányosan felöltözött nőszemély nélkül. Ma már azt hirdetik, hogy a szexualitás a legfontosabb,

egyedül az adhat az ember életének, nő és férfi kapcsolatának értelmet. Ma ezt a témát kendőzetlenül és nagyon sokszor ferdített módon prezentálják.

Ennek ellenére hangsúlyoznunk kell, hogy a szexualitás tiszta, szent és jó dolog, ill. Isten ajándéka. Kinek adta Isten ezt az ajándékot? Először az első házaspárnak, Ádámnak és Évának. A szexualitás tehát egy olyan ajándék, amelyet a házasságon belül kell kibontani és használni. Fontos, hogy jól, vagyis arra használjuk, amire Isten adta.

Régebben a keresztyén egyházban is az volt az elterjedt nézet, hogy a szexualitás kizárólagos célja a gyereknemzés. Ennek értelmében egy házaspár csak gyereknemzés céljából lehetett együtt. (Az a házaspár volt „szerencsés” helyzetben, akinél a gyerekáldás hosszú ideig váratott magára.) Ez magával hozta vagy hozhatta azt a gondolatot is, miszerint a szexuális együttlétet nem szabad élvezni, de mindenképpen leplezni kellett, ha valamelyik fél örömét lelte benne.

Azt még értem, hogy abban az időben az Énekek Éneke könyvet kizárólag átvitt értelemben, Krisztus és egyháza szeretetteljes kapcsolatának bemutatásaként értelmezték, de nem tudom, mit tettek egy olyan igével, mint a Péld 5,18-19: „*Legyen a te forrásod áldott, és örvendezz a te ifjúságod feleségének. A szerelmes szarvas, és kedves zerge; az ő emlői elégítsenek meg téged minden időben, az ő szerelmében gyönyörködjél szüntelen.*”

Ebből és más igéből világos, hogy a házasság keretein belül a szexuális együttlét egyik legális célja a kölcsönös öröm- és gyönyörszerzés. A Szentírás szerint tehát a szexuális együttlét során megtapasztalt gyönyör nem bűnös dolog, hanem ajánlott. Avagy di-

SZABÓ PÉTER ANDRÁS

Az erkölcsi tisztaság értéke

csóiténé Istent az, ha egy tőle kapott szent és jó ajándékot élvezet és lelkesedés nélkül használnánk?

Amikor Pál apostol a korintusiaknak írt első levelében házasságról, szexualitásról és egyéb hasonló témákról ír, azt mondja, hogy *„a paráznaság miatt minden férfiúnak tulajdon felesége legyen, és minden asszonynak tulajdon férje”* (1Kor 7,2). Noha kétség nem fér hozzá, a szexuális élet célja, ill. következménye a gyereknemzés is, az apostol itt nem azért sürgeti a házasságot, hogy a gyermekek száma gyarapodjon, hanem azért, hogy a szexuális vágyak legális formában kielégíttessenek, és a paráznaság útvesztőjét elkerülhessük.

„A feleségének adja meg a férj a köteles jóakaratot; hasonlóképpen a feleség is a férjének” (1Kor 7,3). Világos alapelvet fogalmaz meg ebben a mondatban az apostol, azt ti. hogy a szexualitás a másokra való figyelés, a másoknak való adás gyakorlásának területe. Nem az a cél, hogy én kivegyek belőle mindent, amit kivehetek, hanem az, hogy megadjam a társamnak a jót, vagyis a szexuális gyönyört. A cél tehát az adás, a házastársnak való örömszerzés.

Ez a cél természetesen csodálatos módon beilleszkedik a nagyobb és egész életünket, vagyis minden tevékenységünket meghatározó hivatásunkba, abba ti. hogy akár eszünk, akár iszunk, akár a szexualitás ajándékát élvezzük, mindent Isten dicsőségére kell tennünk.

De hogyan dicsőíthetnénk Istent jobban a szexuális együttlét során, ha nem úgy, hogy folyamatosan levetkőzzük önzésünket, közömbösségünket, passzivitásunkat, és aktívan részt vállalunk abban, vagyis adunk, és a másoknak örömet szerzünk?! Ha így veszünk részt benne, megtapasztaljuk a *„jobb adni, mint kapni”* igei alapelv valóságát, és ezáltal Isten is megdicsőül, mert ajándékát jól használtuk.

A világias tevékenységektől, alpári viccektől, tisztességtelen üzlettől, indulatos szótól stb. való tartózkodást általánosan lelki tisztaságként szoktuk definiálni. A fogalom viszonylag tág, s finoman szólva kevésbé népszerű. De talán szűkebb formája, a szexuális tisztaság, pontosabban ennek a hiánya az, amit napjainkban a legszembetűnőbben érzékelünk.

Egy érzékletes példája ennek a Playboy magazin megváltozott gyakorlata. Idén márciusban több hírportál is tudósított az újság szerkesztőségének elsőre örömtelinek tűnő döntéséről, amely szerint a magazin többé nem közöl meztelen női fotókat. A döntés magyarázata azonban hátborzongató: *„A Playboy értékelése szerint manapság már nem kuriózum egy ruhátlan nő fotója, hiszen a bárki számára hozzáférhető internet tele van ilyesmivel”* – írja egy a hírt közlő cikk. Vagyis mára a meztelenség, a szexuális tartalmú képek, a pornó olyannyira általános dologgá vált, hogy egyáltalán nem jelent vonzerőt az olvasók számára!

Egy ilyen világban nem csoda tehát, ha felmerül bennünk a kérdés: miért is fontos a szexuális tisztaság – nem a régi idők prúd beidegződése ez? Sőt egyáltalán, mit jelent szexuális téren tisztának lenni? Az alábbiakban ezekre a kérdésekre a Szentírás magyarázatát keressük.

Mi a szexuális tisztaság?

E fogalom kapcsán elsőre valószínűleg nyílt bűnök jutnak eszünkbe: házasságtörés vagy valamilyen házasság előtti testi kapcsolat. Talán egyesek még Jézus szavait is felidézik, miszerint már a gondolataink is lehetnek helytelenek és piszkosak (Mt 5,28). A tisztaság kérdése azonban ennél jóval szerteágazóbb.

Megítélésem szerint a szexuális tisztaság témakörének kulcsverse a Kolossé levélben található: *„Öldököljétek meg azért földi tagjaitokat: a paráznaságot, tisztátalanságot, bűnös szenvedélyt, gonosz kívánságot és a telhetetlenséget, amely bálványimádás. Ezek miatt jön el az Isten haragja.”* (Kol 3,5–6)

Már első olvasásra is feltűnik, hogy a versek szexuális bűnökkel foglalkoznak, hisz a „paráznaság”, „tisztátalanság”, „szervedély” szavaknak mind ilyen felhangjuk van. Az azonban elsőre talán nem világos, hogy ezek nem véletlenül egymás mellé dobált fogalmak csupán, hanem egyfajta láncolatot alkotnak. Az idézett igeszakasz a szexuális tisztátalanság

1. Eltűnnek a meztelen nők a Playboyból, delmagyar.hu (hozzáférés ideje: 2016. március 11.)

lépéseit bontja le, s ezáltal elvezet bennünket annak forrásához. Ahogy a fogalmakat egyenként értelmezzük, s így egyre előrébb haladunk e lánc szeméin, láthatóvá válik, hogy a szexuális tisztátalanság, vagyis a *bujaság* bűne mennyire szerteágazó. Ekként pedig egyre inkább érint bennünket – és változásra szólít fel.

Az igeszakasz a *paráznaság* fogalmát említi meg elsőként, amellyel minden, a házasság kötelékén kívül eső testi kapcsolatra utal. Noha mai világunkban egyre erősebb a nyomás, hogy „próbáljuk ki egymást” a házasság előtt, mégis ez az a szint, amelytől a kereszténynek általában világosan tartózkodni szoktak.

De hogyan követ el valaki paráznaságot? Hirtelen valakinek az ágyában találja magát? Dehogy! A paráznaság mindig egy folyamat vége, amelyet több dolog előz meg. Például a *tisztátalanság*. Ez egy elég általános, a paráznaságnál tágabb jelentésű szó, amely mindazokra a helytelen tettekre utal, amelyek ugyan még nem esnek a paráznaság kategóriájába, de amelyekkel a saját vágyaimat Isten által nem megengedett módon akarom kiélni. Tisztátalanság tehát például az önkielégítés, a másikkal való olyan fizikai kapcsolat, amikor még „nem megyek el a vég-sőkig”, illetve minden olyan tett, amely nem helyénvaló vágyat ébreszt bennem. Ezen a területen nagyon vigyáznunk kell. Számptalan megtűrt, normálisnak tekintett dolog sorolható ebbe a kategóriába. Hiszen – bár nem kifejezetten szexuális tett – vajon tiszta dolog-e Isten szent színe előtt, amikor egy fiú „csak úgy”, elkötelezettség nélkül csapja a szelet egy lánynak, és játszik a szívével csak azért, mert tetszik neki? Vajon örül-e Krisztus annak, amikor azt látja, hogy egy lány „feltűnően” öltözködik, vagyis úgy, hogy tudatában van annak, hogy testének éppen azon részeit hangsúlyozza, amelyekkel felkelti a férfiak figyelmét? Vajon nem szomorítja-e meg a Szentlelket, amikor olyan újságot, hirdetést böngészek, amely testi vágyakat ébreszt bennem? Vagy amikor azért nézek meg egy filmet, vagy azért megyek el egy helyre, hogy azzal a „bizonyos” férfival/nővel találkozzam, és róla ábrándozzak? Ezek a tettek mind tisztátalanok...

Ám hogyan jut el valaki addig, hogy megnézzon egy pornófilmet, vagy tudatosan úgy fesse ki magát és öltözzön fel, hogy a férfiak megkívánják? A tisztátalan cselekedetek nem minden előzmény nélkül, mintegy villámcsapás szerűen történnek meg. Megelőzi őket valami, amit úgy hívnak: *bűnös szenvedély*. Az eredeti görög szó, a *pathos* fékezetlen, kontrol-

látlan testi vágyra utal.² Vagyis ez a fogalom már nem a tettekre vonatkozik, hanem az emberi lélekbe enged bepillantást, és a cselekedetek mozgatórugóit fedi fel. A parázna és tisztátalan tettekre az a szív visz rá, amely nem tartja kordában testi vágyait. E szívben nemcsak megfogant a tisztátalan kívánság, hanem gyökeret is eresztett benne, és megengedte, szokásává tette a testi vágyainak dédelgetését. Ahogy korábban is mondtuk: ez férfit és nőt egyaránt kísért. Lehet, hogy a férfiak vágyai inkább testiek, de a nők érzelmi kívánságai és ábrándjai ettől még nem kevésbé lehetnek tisztátalanok. A bujaság sajnos ugyanúgy válik állandóvá sok nő szívében, mint sok férfiban.

A bűnös szenvedély tehát nem más, mint egy állandósult *gonosz kívánság*, amely uralma alatt tart. De mitől gonosz a kívánság? Gonosz az, ha vonzódunk valakihez vagy testi kísértést tapasztalunk? Önmagában még nem az. Ám gonosszá válik akkor, ha ezzel játszadozunk. Gonosz minden kívánság és gondolat, amely olyan dologban gyönyörködik, amit Isten megtiltott; amely azt hajszolja, amit Isten nem adott meg; amely önmaga jóérzéseivel törődik, és fontosabbá teszi ezeket az Isten törvényére való figyelésnél.

Ezzel el is érkezünk a kulcsproblémához. Mi tehát tisztátalan vágyainknak és tetteinknek gyökere? Az igeszakasz tanulsága szerint a *telhetetlenség*. Bűnös szexuális vágyaink a tizedik parancsolat megszegéséből erednek: hogy nem elégszünk meg azzal, amit Isten *most* adott, hanem többre, bűnösre vágyunk.³ A görög szó is ezt jelenti: *többre vágni annál, mint ami jogos*⁴ – legyen szó pénzről, hatalomról, szépségről, elismertségről vagy éppen testi vágyról. Több élményt, több intimitást, több élvezetet – ezt harsogja a telhetetlen szív. Ez a problémánk. A telhetetlenség egy kis gömböc, amely mindent elnyel, de akkor sem lesz elégedettebb. Nem lesz kevésbé éhes. Éppen ezért a telhetetlen sosem tud „elég” emberrel ágyba bújni. Nincs annyi pornó, amennyi megelégtené. Ábrándozhat órákon keresztül, ám tartósan az sem boldogítja. Kis idő, és újra éhes lesz. Mindig többet, mindig tiltottat akar.

2. Dunn, J. D. G. (1996). *The Epistles to the Colossians and to Philemon: a commentary on the Greek text*. Grand Rapids, MI; Carlisle: William B. Eerdmans Publishing; Paternoster Press, 215. o.

3. Pao, D. W. (2012). *Colossians and Philemon*. Grand Rapids, MI: Zondervan, 220. o.

Mindez kritikus – mert amíg nem ismerjük fel, hogy tisztátalanságunk valódi oka a telhetetlen szívünk, addig minden hiába. Hiába az elhatározás, hiába az internetes szűrőprogram, hiába a kiváló imalista. A tisztasághoz a szívünknek kell változnia.

Miért kötelezd el magad a tisztaság mellett?

A lényegi kérdés tehát ez: *akarsz-e* változást? Erre őszintén kell válaszolnod. Könnyen lehet, hogy csak felületi kezelést szeretnél, hogy csupán abból a bűntudatból akarod kikúrálni magad, amely egy-egy bukás után feltámad benned. Lehet, hogy valójában jól érzed magad a bujassággal. Kívánod, és nem akarsz elengedni. Miért tennéd tehát? Talán segíthet, ha szembenézel azzal, hogy miért is olyan szörnyű a telhetetlenség.

A telhetetlenség csak magadról szól: a te vágyaidról, álmaidról, kielégülésedről. A bujasságban folyamatosan a kívánságaidra koncentrálsz, azok vezetnek gondolatod és tetteidet, vagyis valójában az önzés egyik legsúlyosabb formája. Az így töltött órák, napok, hetek során önmagad körül forogsz, mindent és mindenkit a saját vágyaid szolgálatába állítasz. Legyen az egy meztelen nő vagy egy vonzó, jóvágású férfi – a bujasságban eszközzé alacsonyítod, hogy kívánságaidat elégítsd ki vele. A trónon pedig az éned ül.

Pontosan ezért nevezi itt a Szentírás a telhetetlenséget *bálványimádásnak*. A telhetetlen szívbe nem fér bele Isten. Tisztátalanságban élve nem Istent szolgálod, nem Istent szereted, hanem magadat. Az önzés képtelen a szeretetre.

Ez pedig azért (is) óriási baj, mert a jellemedet formálja. Persze a bujasság csábító, de hazug is: „Ez csak a mostról szól! Csak egy alkalom...” – suttojja. Azonban minden tisztátalan tett vagy gondolat egy újabb téglával erősíti meg az önzés várát a szívedben. Végül pedig egy csak magának és magáért élő, önző emberré leszel. Nem véletlen, hogy az egykori bujasság sokszor később, a házasságban megélt testi kapcsolat terén is sok problémát okoz. Az önző ember ugyanis a házasságában is önző marad, és továbbra is saját vágyai kielégítését keresi.

Szeretett barátaim! Ne gondoljátok tehát, hogy a lelki tisztaságra való felhívás csupán egy prűdségből fakadó tanács. Sőt a bujasság nem is csupán az egész-

ségügyi vagy más következmények miatt veszélyes. Azért az, mert az önzésed börtönébe zár, és képtelené tesz a krisztusi, szolgáló szeretetre. Ez pedig a lelki halál. Ahogy a Szentírás egy másik helyen írja: „A kicsapongó életet élők pedig élve meghalt.” (1Tim 5,6)

Szükség van tehát valakire, aki kiszúrja a tisztátalanság kis gömböcét, és szabaddá tesz. Szükség van valakire, aki megváltoztatja a szívedet, hogy ne magadnak élj. Ez a hős Jézus Krisztus: aki azért jött a földre, hogy új életet szerezzen neked. Azért szenvedett, hogy megszabadítson Isten haragjától, amely az önzés miatt sújtana rád. Ő *tényleg megszabadít!* „Azért ha a Fiú megszabadít titeket, valósággal szabadok lesztek.” (Jn 8,36) „Ezért álljatok meg abban a szabadságban, amelyre Krisztus megszabadított minket, és ne engedjétek magatokat újból a szolgaság igájába fogni!” (Gal 5,1) Ezekben az igékben Isten teljes bűnbocsánatot ígér neked. Nem azért, mert tiszta vagy. Nem azért, mert nem követsz el buja tetteket. Hanem mindezek ellenére! Talán a vágyaid foglya vagy, Ő mégis szeret, és teljes bocsánatot kínál. Annak ellenére, hogy tisztátalan a szíved, szád és tested, Ő mégis tiszta ruhába öltöztet, ha hiszel Jézusban, és kéred az Ő bocsánatát. Hit által olyan élő kapcsolatod lesz Jézussal, mint a szőlővesszőnek a szőlőtővel. Részesese leszel a Jézusból áradó minden tápanyagnak és életnek. Ez a kapcsolat pedig megváltoztat: új szívet kapsz, amely immár tud önzetlen lenni, tud szeretni.

Míg a Krisztus nélküli élet önző, addig a Krisztussal való útról így beszél a Szentírás: „De a Lélek gyümölcse szeretet, öröm, békesség, hosszútűrés, szíveség, jóság, hűség, szelídség, mértékletesség. Az ilyenek ellen nincs törvény.” (Gal 5,22–23)

Jézus ide hív téged. A szeretet, öröm, béke, türelem, hűség és tisztaság útjára. Jézus nemcsak valami rossztól szabadít meg, hanem olyan életet ad neked, amely tiszta és szép. A napfényre és a világosságra hív, nem a telhetetlen önzés börtöncellájába. *Ezért a Jézusért kötelezd el magad a tisztaság mellett!*

Hogyan kezd el a harcot a tisztaságért?

Végül hadd szolgáljak pár tanáccsal a változni akaróknak.

1. Először is nincs gyors mód a változásra. Mindenekelőtt fel kell mérni az állapotodat: *szembe kell nézned azzal, hogy a bujasság bűne hol és*

4. Moo, D. J. (2008). The letters to the Colossians and to Philemon. Grand Rapids, MI: William B. Eerdmans Pub. Co, 257. o.

5. A Károli-fordítás szerint: „bujálkodó”.

hogyan érinti az életedet – akár a Kol 3,5 listája alapján. Fülön kell csípned azokat a tetteket, gondolatokat, szavakat, amelyek nem fogadhatóak el Isten számára. Bár fájdalmas, de légy alapos: figyeld meg hol, mikor, hogyan, miért és milyen gyakran buksz el!

2. *Bűnbánatra* csak ezután kerülhet sor. Légy konkrét és mindenre kiterjedő! Ám ne feledd: a bűneid megvallása még nem egyenlő azok megbánásával. Őszintén meg kell szomorodnia a szívednek a tisztátalanságod és önzésed miatt. Kérd Istentől, hogy adja meg ezt neked!
3. A bujáság mélyén a telhetetlenség és a meg nem elégedés van. Éppen ezért nincs jobb ellenszere a tisztátalanságnak, mint az *elégedettség*. Kezdj el szemüveget cserélni, és bármennyire is csak azt látod, amid még nincs (házasság, társ stb.), kezd el értékelni azt, amid van! Először is örülj a Krisztussal való kapcsolatodnak! Légy Krisztus közelében, keresd Őt a Bibliában és az imádságaidban! Vedd komolyan a csendeségedet! Az éned istenét csak az győzheti le, ha Krisztus csodálatossá válik a szemedben.
4. *Elégedj meg a mostani állapotoddal!* Bár sokszor csak egyedülléted/házasságod negatív oldalait látod, kezdj el rendszeresen hálat adni mindazért a jóért, amid van! Akár a természetes testi vágyaidért is, amit Isten beléd helyezett. Örülj, hogy Isten most is rengeteg mindent adott neked, és rengeteg jót készít még számodra a jövőben!
5. *Készíts tervet a bujáság elleni harcra!* Akárcsak a bűnbánatnál, itt is légy konkrét! Határozd meg, hogyan kerülhetnéd el a bűnre vivő helyzeteket!
6. *Vonj be ebbe másokat is!* A tisztátalanság a sötétségben növekszik. Hozd a világosság-ra, tehát harcaidat és terveidet oszd meg pár megbízható, érett testvéreddel! Kérd, hogy segítsenek neked, imádkozzanak érted, és számoltassanak el!
7. Végül egy konkrét, ám hasznos tanács: olvasd el *Joshua Harris Nem a szex a baj – hanem a bujáság* című könyvét! Meggyőződésem, hogy ez a kötet több információval és gyakorlati tanáccsal szolgál, mint ez a cikk.

Az Úr segítsen abban, hogy Jézus Krisztus oldalán megtaláld a lelki tisztaság szabadságát és örömet!

Több mint szex

Gondolatok a házastársi intimitás különböző fajtáiról

JOSH SQUIRES

„Egyszerűen már nem érezzük azt, hogy egymáshoz tartozunk” – mondta nekem egyszer egy pár, amikor házasságuk problémáiról beszélgettünk. Mindketten ugyanígy érezték. Kapcsolatuknak egy adott szakaszán távolodni kezdtek egymástól, és akkorra már úgy érezték, mintha csak élélnének egymás mellett, s nem sok közük lenne a másikhoz. De hogyan lehet megoldani az „összetartozás” nehézségeit?

Amikor az emberek egymástól elszakadva érzik magukat, a problémájuk gyökere általában az intimitásban keresendő. Az intimitás gyengülésének, hanyatlásának számos oka lehet. Némelyikük egészen ártalmatlannak tűnik, mégis alattomos. Ilyen például az egyre inkább növekvő elfoglaltság, ami előbb-utóbb a családi életben is éreztetni fogja a hatását. Lehetnek azonban nyílt és szándékos okai is, mint amikor például az intimitás különböző formáinak megvonását bosszúra használjuk. Azonban bármi legyen is az oka, ha egyszer az intimitás apadni kezd, nagyon nehéz lesz visszatárlnunk a helyes útra.

Kulcsfontosságú tehát megértenünk, hogy az intimitás egy sokoldalú dolog. Több különböző típusa is létezik, és a házastársunkat csakis akkor érezzük igazán közel magunkhoz, ha az intimitás minden területét működésben tartjuk.

1. *Lelki intimitás.* Az intimitás első és legalapvetőbb típusa a lelki intimitás. Ez az a kiindulópont, amelyben az intimitás összes többi fajtája gyökerezik. Ha egy házasságban a lelki intimitás jól működik, akkor egy bizonyos szinten a többi is rendelkezni fog egy természetes rugalmassággal, amikor nehezebb időszakok jönnek. A lelki intimitás abból fakad, hogy a pár együtt tanulmányozza az igét, imádkoznak egymásért, és együtt dicsőítik az Urat. A házasság szempontjából is fontos tehát szem előtt tartanunk, hogy Isten ígéje a lelkünk tápláléka (Mt 4,4; 5Móz 8,3). Ha pedig ugyanazt a lelki diétát követjük, akkor várhatóan hasonló módon és együtt növekszünk majd, nem pedig külön-külön.

Nagy igazság van a régi közmondásban, amely szerint az a család, amelyik együtt imádkozik, együtt is marad. Az „együtt imádkozás” azonban nem pusztán „egymás jelenlétében való imádkozást” jelent. Sokkal inkább azt, hogy a felek személyes imáikban is valóban egymást helyezik a középpontba – vagyis nem csupán azzal vannak elfoglalva, hogy az Urat a másik rossz tulajdonságainak megváltoztatására kérjék. Az imádkozás egy hihetetlenül intim cselekvés, amely az Úr népét nemcsak Istennel, hanem egymással is szorosan összeköti.

Hasonló jelentőséggel bír a házastársi kapcsolatok szempontjából a közösen végzett szolgálat is. Persze lehetnek érthető és jogos okai annak, hogy a házastársak nem egymás közvetlen közelében szolgálnak – például nem mindketten kórustagok, vagy csak egyikük vesz részt a gyülekezeti gyermekmunkában stb. –, de ha a lelki összetartozás egy házaspár életében kritikus ponttá válik, akkor talán itt az ideje egy időre inkább közös szolgálatokat vállalni, s ezzel együtt a felek közti lelki intimitás megélésére, meg erősödésére is összpontosítani.

2. Szabadidős intimitás. Az intimitás második típusa az úgynevezett szabadidős intimitás, ami egy olyan kötelék, amely közösen végzett szórakoztató tevékenységek által jön létre és válik erősebbé. E tevékenységek fajtái persze elég széles skálán a közös keresztretjtvény-fejtéstől egészen a sárkányrepülőzésig – mozoghatnak. A lényeg csupán az, hogy mindkét házastárs számára egyaránt olyan szórakozást jelentsenek, amely által erősíthetik és táplálhatják kapcsolatukat.

A szabadidős intimitás jellemzően a kapcsolat elején a legmagasabb, hisz ilyenkor még mindkét fél hajlandó számára kevésbé kellemes dolgokat is kipróbálni, csak hogy a másik közelében lehessen. Ahogy azonban a társ jelenléte megszokottá válik, úgy a kevesebb érdeklődésre számot tartó tevékenységek iránti lelkesedés csökken. A helyzetet pedig az élet bonyolultabbá válása – munka, gyerekek, háztartás-

vezetés stb. – még tovább rontja: a szabadidős elfoglaltságokra idővel egyre kevesebb lehetőség adódik, s egyre többbe kerülnek. Ennek ellenére szem előtt kell tartanunk, hogy Isten többek között arra is teremtett bennünket, hogy élvezzük az élet adta tevékenységeket – különösen a házastársunkkal (Préd 9–11)!

Ha tehát azt szeretnénk, hogy házasságaink a könnyes és fáradságos időket is kibírják, akkor szükségünk van arra, hogy a közös játékokra és nevetésre is képesek legyünk.

3. Intellektuális intimitás. A harmadik típus az intellektuális intimitás, vagyis az összetartozás megélésének az a formája, amely a felek között egyes kérdések, témák megvitatása által jön létre. Lehet szó könnyed (kedvenc film) vagy éppen hihetetlenül komoly (politika) témákról. A kettejük közötti kötélek erősödik azáltal, hogy odafigyelnek egymásra, s szellemileg is együtt fejlődnek.

A szabadidős intimitáshoz hasonlóan az intellektuális intimitás is a kapcsolat elején a legmagasabb, mivel a pár ekkor még csak ismerkedik egymással, s ezért még nagy erővel próbálják feltérképezni, hogyan gondolkodik a másik. Azonban az idő múlásával a házastársak gyakran azt feltételezik, hogy már szinte minden esetben tudják, hogyan gondolkodik a társuk, ezért egyre inkább csökken bennük a vágy, hogy felfedezzék egymás gondolkodásmódját.

Bár a házastársak gyakran valóban képesek megjósolni, mit gondol a másik egy adott témáról, a részletek számítanak igazán. Nem számít, egy házaspár hányszor beszélt át egy kérdést, majdnem mindig vannak új, felfedezésre váró területek. Ezek felkutatása pedig különleges kincseket rejteget...

4. Fizikai intimitás. Az „intimitás” szó hallatán a legtöbb ember a fizikai intimitásra, ezen belül is a szexualitásra gondol. A fizikai intimitás azonban nem korlátozódik kizárólag csak a szexuális együttlétre. Léteznek olyan nem szexuális természetű megnyilvánulási formái is, mint például a kézfogás, az ölelés, vagy mondjuk az összebújás. Persze alkalmanként egy eredetileg nem szexuális indíttatású intim tevékenység – például egy ölelés – is vezethet érzéki együttléthez, de fontos, hogy ennek nem kell mindig így történnie.

A nők leggyakoribb panasza éppen ezzel a területtel kapcsolatos. A férfiak ugyanis a nők testi közeledését gyakran félreértelmezik, s azt feltételezik,

hogy feleségük szexuális intimitásra vágyik – pedig az esetek nagy részében csak egy ölelésre...

A felmerülő problémák ellenére a férfiak számára mégis ez a legérzékenyebb intimitási terület. Amikor egy felmérés során házasságokat kérdeztek meg arról, milyen közel érzik magukat a társukhoz, arra az eredményre jutottak, hogy a férfiak akkor érzik legszorosabbnak a kapcsolatukat, amikor abban a fizikai – s ezzel együtt a szexuális – intimitás jól működik. Keresztyéneként ezen nem botránkozhatunk meg, hisz a Szentírásban maga Isten utasítja az embert – s elsősorban a férfit – arra, hogy gyönyörködjön a feleségével való együttlételekben (Péld 5,18–19).

5. *Érzelmi intimitás.* Az intimitás ötödik típusa az érzelmi intimitás, ami valójában arról szól, hogy saját tapasztalatainkat, érzelmeinket megosztjuk egymással. A férfiaknak többnyire nagy nehézséget okoz az érzelmi és szellemi intimitás elkülönítése. Amíg az utóbbi a legkülönfélébb témákról való beszélgetésekből áll, és általában a gondolatok vannak a középpontjában, addig az előbbi esetében az érzelmeik dominálnak. A férfiaknak általában sokkal korlátozottabb az érzelmi szókincsük, így gyakran érzik magukat kényelmetlenül az ilyen témájú és töltetű beszélgetések alatt. Ebből adódik az is, hogy gyakran félreértik házastársuk szándékát, amikor az beszélgetni szeretne: azt gondolják, feleségük egyszerű eszmecsere-t kíván folytatni, holott valójában arra lenne szüksége, hogy társa azonosuljon az érzéseivel, s együtt érezzen vele.

Ne feledjük azonban, hogy ahogy a feleségek is elhívták arra, hogy őszinte szeretettel férjeik szexuális életére is gondot viseljenek, úgy a férfiaknak is feladatuk, hogy természetük, elfoglaltságaik, terheik ellenére is pásztorolják feleségeik szívét. Fontos, hogy odafigyeljünk erre, hisz, ahogy a férfiak akkor érzik magukat legközelebb a házastársukhoz, amikor a kettejük közti fizikai intimitás magas fokon működik, úgy a nők akkor élik meg ugyanezt, amikor a kapcsolat az érzelmi intimitás szempontjából kiegyensúlyozott. Az érzelmi intimitás tehát nem egy bagatell dolog. Nem véletlen, hogy amikor Ádám meglátja Évát, az első dolga nem az, hogy az ágyába vigye, hanem hogy szavakkal is kifejezze hozzá fűződő érzéseit (1Móz 2,23).

Intimitás vagy elszigetelődés

Mindannyian tudjuk, hogy ha csak a saját szükségleteinkre figyelünk, az rövid úton a házasságunk

megromlásához vezet. Ennek ellenére előfordul, hogy amikor például a férfiak távol érzik magukat a feleségüktől, gyakran a szabadidős intimitáson keresztül akarnak fizikai intimitást kieszközölni, titkon így gondolkodva: „Csináljunk együtt valami szórakoztatót, hátha végül az ágyban kötünk ki.” Hasonlóképpen, amikor a feleségek érzik magukat eltávolodva, sok esetben az intellektuális intimitás útján akarnak érzelmi intimitáshoz jutni. Ők ilyenkor így gondolkodnak: „Kezdjünk el beszélni valamiről, s végül talán oda is eljutunk, hogy azt is megbeszéljük, mi van igazán bennünk.” Ezekben az esetekben mindkét fél érzékeli a problémát, de téves úton próbálják megoldani azt. A helyzetet tovább súlyosbítja, hogy a férfiaknak számos alkalommal egyszerűen nincs kedvük beszélgetni, sőt eleve nehezen beszélnek az érzéseikről, ha nincsenek fizikailag is intim helyzetben. A nők viszont sok esetben fizikailag éppen azért nem akarnak közel kerülni férjükhez, mert érzelmileg távol érzik magukat tőle.

E furcsa mókuserék könnyen az egymástól való teljes elszigetelődés irányába sodorhatja a házastársakat, aminek következtében a felek egyre inkább csak saját intimitási igényük kielégítésére törekcsenek, s a másik szükségét csak ennek függvényében hajlandóak betölteni. A Szentírás azonban az ilyen nehéz időszakokban is utat mutat: keresztyéni elköteleződésre szólít fel, s arra, hogy akkor is szeressük egymást, amikor nehezünkre esik, vagy éppen fáj (Jn 13,34–35; Gal 5,13; Gal 6,2; Ef 4,2; Ef 4,32; 1Pét 4,8). Ha egymás igényeit szeretettel a maguké elé helyezik, az segíthet a házaspárnak, hogy az elszigetelődés sodrásából kiszabadulva az intimitás különféle fajtái által ismét megerősítsék a kapcsolatukat.

Társunk pásztorolása az intimitás különféle területein tehát egyformán feladatunk, még ha érzelmeink vagy aktuális kedélyállapotunk épp az ellenkezőjére is buzdítana bennünket. Ez a kulcsa annak, hogy a házasság igazi mélységeket nyújtó szoros egységét valóban megéljük. E bensőséges közösség pedig sokkal többet jelent és ad nekünk, mint a homályos, gyakran csak pillanatnyi melegséget nyújtó érzések, hisz a valódi szeretet megélése az Isten iránti szeretetben is segíthet meggyökerezni bennünket, a vele való kapcsolatunk pedig szilárd alapon nyugszik és örökké tart.

Fordította: Popovics Szidónia

<http://www.desiringgod.org/articles/marital-intimacy-is-more-than-sex>

PAUL MAXWELL

Az egyedülállók helyes szexuális vágya

Házasságban élő keresztyének előszeretettel beszélnek arról, hogy az egyedülállók miért nem élhetnek nemi életet. Nem tudnám megmondani, hogy ezt miért teszik. De azt el tudom mondani, hogy nekünk, egyedülállók kordában kell tartanunk szexuális vágyainkat, amelyek jók ugyan és szentek, de a szívünk, az elménk, a lelkünk és a testünk, amely érzi és kifejezésre juttatja ezeket, csalárd és büntherhes. Van egy rövid igevers, amelynek fényében gondolkodhatunk a nemiségünkről: „... mert jobb házasságban élni, mint égni”. (1Kor 7,9)

„Mert szeretném, ha minden ember úgy volna, mint én magam is; de mindenkinek saját kegyelmi ajándéka van Istentől, egynek így, másnak pedig úgy. A nem házasoknak és az özvegyeknek pedig azt mondom, hogy jó nekik, ha úgy maradnak, mint én is. De ha magukat meg nem tartóztathatják, házasodjanak meg, mert jobb házasságban élni, mint égni.” (1Kor 7,7-9)

Ez egy régi parancs, de azon helyzetek, amelyekkel egyedülállóként szembesülünk manapság, vitathatóan sokkal bonyolultabbak: „A modern korban viszonylag új jelenség az, hogy a nem házasságban élő egyedülállók egyre hosszabb és hosszabb ideig kell, hogy magukat megtartóztassák. Ennek kettős oka van: a pubertáskor korábbra, a házasságkötések ideje későbbre tolódott. (Balswick & Balswick, *Authentic Human Sexuality*, 107).

Vannak olyan randevúzó párok, akik visszaélnék az 1Kor 7,9-ben megfogalmazottakkal, és erre hivatkoznak (meg a közelgő esküvőjükre) azért, hogy balga módon belevelessék magukat a párásnáságba ahelyett, hogy Isten és a felebarát iránti szeretetből fakadó bölcs lépéseket tennének. Ezek a küzdelmekkel terhelt, egészségtelen kapcsolatban lévő párok mintegy igazolásként fogják használni – jogtalanul – azt a tanácsot, hogy „*jobb házasságban élni*” arra, hogy romboló kapcsolatukat állandóvá tegyék, a „*mint égni*” kifejezést pedig arra, hogy törvényesítsék bűnös tetteiket, mintha azok jók és természetesek lennének. Komolyan meg kell vizsgálnunk az 1Kor 7,8-9-t ahhoz, hogy leromboljuk cinikusságunkat és hamisságunkat, és bűnös indulatainkért számonkérhetőek legyünk. Mert Isten itt olyan dologról beszél, ami bizony felbőszülést okozott az elmúlt 20 évben a fiatal keresztyének köreiben. S miközben csak megmosolyogtunk vagy félretettük ezt az igerészt, észre sem vettük: annak igazából az a célja, hogy tájékoztasson és bátorítson bennünket.

A továbbiakban alaposabban megvizsgáljuk Pál apostolnak a keresztyén egyedülállók szexuális vágyairól szóló gondolatmenetét. Arra kérlek, hogy olvasás közben egy dolgot tarts szem előtt (s ez a fő gondolat): a nem házasságban élő személy nemi vágya helyes, szent és része az Isten képmására teremtett embernek. Azt szeretném, hogy amikor különböző gondolatok bombáznak – melyek közül némelyek hasznosak és szükségesek, mások pedig nem –, és amikor szégyenkezel a nemiséged vagy szexuális vágyaid miatt, mindig tudj visszatérni az 1Kor 7,9-hez, hogy békére lelhes. Azt szeretném, ha az egyedülálló keresztyének számára az 1Kor 7 minden kétség nélkül a béke, a megpihenés szigete lenne a szégyenérzet, az öngyűlölet és önvád helyett. Isten szeret téged, és azért vannak nemi vágyaid, hogy azok házasságkötésre sarkalljanak, amit Ő helyesel. Emlékezz erre, miközben az alábbi szövegrészt vizsgáljuk!

Jobb házasságban élni, mint égni – de rossz dolog égni?

Mit jelent „égni”?

Ezen igeversek értelmezésénél a központi kérdés: mit értett Pál az alatt, hogy „szenedélytől égni” (puroústhai), és az „égés” hogyan függ össze az 1Kor 7,8-9-et megelőző és követő igeszakaszokban bemutatott házasság-teológiával (1Kor 7,1-7, 10-16)? Vajon a házasság az a sóvárgott terület, ahol kinek-kinek minden szexuális fantáziája életre kelhet? Vagy csupán egy nyers közeg, ahol kielégíthetjük alapvető testi kívánságainkat, undort keltve Istenben? Az égés egy kellemetlen valóság, amelyet ember és Isten egyaránt szégyenkezve és kelletlenül kell, hogy elviseljen a mennybe jutásig?

Úgy gondolom, hogy az égés Pál szerint az egyedülálló helyénvaló nemi vágya. Világosan meghatározza a célcsoportot: „a nem házasok és az özvegyek”. Ennek az értelmezésnek a veszélye az, hogy lesznek némelyek, akik elkerülhetetlenül úgy fogják beállítani a bűnös szexuális vágyakat, mintha azok természetesen és helyesek lennének, és azt feltételezik, hogy a házasság az a korlátok nélküli hely, ahol akadálytalanul kiélhetik szexuális hóbortjaikat.

Azonban Pál megválaszolja ezt az ellenvetést, amikor kihangsúlyozza, hogy a keresztyén szexuális etika megköveteli a felebarát iránti szeretetet a házasságban is: a házastársak szeressék úgy hitveseiket, mint magukat. Ez tehát nem túlkapasokra épülő kapcsolatrendszer (1Kor 7,2-4; v.ö. Ef 5,3, 25-33). A kölcsönös megegyezés, gondoskodás és egymással való törődés mind szükséges aspektusai a házasságon belüli Krisztust dicsőítő nemi kapcsolatnak. Visszafele nézve úgy tűnik, hogy akkor Pál önző okok miatt javasolja az ilyen kapcsolatba való belépést. Az „égés”-t tehát legjobban úgy lehet érteni, mint a nem házasságban élők helyénvaló és szent nemi vágyát.

Az „égés” jó volta

Miután meghatároztuk az „égés” jelentését (az egyedülálló helyes szexuális vágya), az 1Kor 7,8-9-ben három támaszpontunk van Pálnak a házasság előtti nemi étellel kapcsolatos állásfoglalásáról. Mindegyik segít megérteni: a keresztyének hogyan éljék meg házasságkötés előtt a nemiségüket.

1. „Jó nekik, ha úgy maradnak, mint én is.” (1Kor 7,8) Pál itt nem azt mondja, hogy a keresztyéneknek nem kell megházasodniuk. Ez az értelmezés ellentmondana az alapvető ösztöneinknek. Ennek a gon-

dolatmenetnek az analógiáját figyelhetjük meg egy későbbi igeszakaszban: „Szeretném ugyan, ha mindnyájan szólnátok nyelveken” (1Kor 14,5). Egyértelmű, hogy Pál mire akar rámutatni. Nem azt mondja, hogy az egész egyház nyelveken kellene, hogy szóljon – pont e miatt a probléma miatt ír (1Kor 12,30-31). A szeretet miatt (1Kor 13). Isten a nyelveken szólás ajándékát csupán néhány embernek adta azért, hogy azok javára tudják használni, akik nem beszélnek nyelveken. A nyelveken szólás kegyelmi ajándék, amely csupán néhány személynek adatott a közös haszon érdekében (1Kor 12,7), s nem arra volt szánva, hogy mindenkié legyen azért, hogy mindegyik egyháztag a másiktól függjön (1Kor 12,8-11). Függetlenül attól, hogy hiszel-e vagy sem abban, hogy a nyelveken szólást ma is kellene gyakorolni az egyházban, Pál tanítása egyértelmű: nem mindenkinek kell nyelveken szólania azért, hogy a szeretet uralkodjon a testben, a tagok között.

Pál gondolatmenete az 1Kor 7,8-ban hasonló. Arra mutat rá, hogy ezek az egyedi ajándékok (egyedülállóság és nyelveken szólás) nagy kegyelem az ő számára, de nem mindenki számára. (Pál esetében a „szeretném” szó teljesebb jelentését így lehetne visszaadni: „szeretném, ha mindenki úgy volna, mint én – de nem így vannak, ezért ne is próbálkozzanak, hogy úgy legyenek.”) Tulajdonképpen a korintusiak pont amiatt zsarnokoskodtak egymás fölött, mert az egyéni ajándékokat (egyedülállóság és nyelveken szólás) egy magasabb rendű, sokkal misztikusabb lelki élet jeleinek tulajdonították. Az egyedülállók lettek a jámbor aszkéták, a nyelveken szólók pedig az isteni misztikusok. Pál mindkét nézet ellen ír.

Az egyedülállóság ajándéka nem adatott mindenkinek, és mikor némelyek megpróbálnak úgy élni egyedül, mint Pál anélkül, hogy erre elhívásuk vagy ajándékuk lenne, elutasítják Istent és egy olyan szolgálatot próbálnak teljesíteni, amire Ő nem adott nekik erőforrásokat (így „égnek”). Ha nem tudod magadat uralni, ez nem azt jelenti, hogy addig kell egyedülállóként maradnod, amíg megszűnnek a szexuális vágyaid. Igazából azt jelenti, hogy ha a többi dolog helyén van az életedben, akkor egy hitvestárs nagyszerű segítség lenne számodra.

2. „De ha magukat meg nem tartóztathatják, házasodjanak meg”. (1Kor 7,9) Amint korábban említettük, Pál nem azt mondja, hogy a házasság a szabadjára engedett szexuális fantázia valóra váltásának a színtere. Arról van szó, hogy ha bármi jó van

(és nagyon is van) a nemiségünkben illetve szexuális vágyainkban, annak a házasságban kell beteljesednie. A testünk is kifejezi ezt a magától értetődő dolgot: „és lesznek ketten egy testté” (1Móz 2,24, 1Kor 6,16). Ráadásul néhány verssel korábban (az 1Kor 7,2-5-ben) Pál ír a szexuális életről, amelyre meghívja a nem házасokat (az 1Kor 7,8-9-ben). A „házastársi köteleességek” (1Kor 7,3) többet jelentenek számára, mint a testi vagy állati valóság. A szexualitás mélyesen lelki jelentéssel bír, és szorosan kapcsolódik a megváltás tanához (1Kor 6,16-20, Ef 5,31-32).

Mi alapján vádolhatná bárki is Pált azzal, hogy lealacsonyítja a házasság értékét annyira, hogy az pusztán a testi vágyak kielégítésére való, amikor ő éppen értékeli a házasságban való időszakos absztinenciát? Azt is mondja a szexualitással kapcsolatosan, hogy „a ti testetek a bennetek lakozó Szentlélek temploma” (1Kor 6,19). Pál itt azon dolgozik, hogy kiegyensúlyozott választ adjon a házасok és egyedülállók gyakorlati kérdésére a nemi étellel kapcsolatosan. Türelemre van szükségünk, hogy meghalljuk és magunkévá tegyük érvelésének teljességét és árnyalatait.

Természetesen, olyan nem létezik, hogy a nemiségünk ne lenne bűnnel szennyezett. Mindenki, aki házasságra lép, beviszi a házasságába a maga helyénvaló vágyait, amelyek azonban eltorzultak, a testiség és önzés formáit öltvén magukra. S csak a Szentlélek az, aki ebből változást és gyógyulást tud adni. Azonban Isten rendeleteket és kegyelmi eszközöket is adott használatra az Ő egyházának, helyreállítás és gyógyítás céljából. Mértéktelenül nagyravágyó és teológiailag naiv lenne azt feltételezni, hogy a házasság nem segítheti az egyént megtisztulni és megszentelődni szexuális szempontból. Viszont be kell látnunk azt, mint Pál az 1Kor 5-ben, hogy ha egy kapcsolat romboló, rosszul működő vagy egészségtelen, nagyon sok esetben a legjobb út a megoldáshoz a különválás és az önfegyelem, nem a házasság. Pál egy alapvető, józan megállapítást tesz: a házasság segíthet azokon, akik küszködnek, hogy tiszták maradjanak nemi vágyaikat illetően.

3. „Jobb házasságban élni, mint égni a szenvedélytől.” (1Kor 7,9) A házасok számára – a házassági szent rendeletnek megfelelően – a nemi együttlét egy módja annak, hogy maga a Sátán ellen küzdjenek (1Kor 7,5b). Azonban az absztinencia is szükséges néha azért, hogy a felek tudatosan Istenhez igazítsák házасüket (1Kor 7,5a).

Az egyedülállók számára pedig a szex a humán szexualitás természetes sajátosságából kifolyólag, az „égés” ellen harc egy módja (1Kor 7,9). Viszont szükséges az önmegtartóztatás arra az időszakra, amelyre még nem érvényes a házasság intézménye. Emek két csoportnak – a házасok illetve az egyedülállók – egyike sem kivétel itt Pál buzdító figyelmeztetései alól. A házасok gyakorolják rendszeresen a Krisztust tisztelő nemi együttléteket és az absztinenciát is megfelelő mértékben lelki egészségük érdekében. Hasonlóképpen a nem házасokat is serkenti, nem a Krisztust tisztelő együttlétekre, hanem a házasságra: ők – a nem házасok és az özvegyek – „házасodjanak meg” (1Kor 7,9).

Az egyedülállók nemi vágyainak a helyességét fontolgatva végül is Pál egyértelmű következtetéséhez jutunk: „jobb házasságban élni.”

Átmenetileg szexuális teremtmények

Bátorodjék szívetek, egyedülálló testvéreim! Kálvin is ismeri ezt a helyzetet. Az égő hívőkről beszélve ezt mondja: „Ne vessék meg azt a gyógyszert, amelyet ajánlanak nekik. Mert Isten szava határozottan házasságra hívja azokat, akiktől az önmegtartóztatás tehetsége megtagadtatik.” (1Kor 7,9) (Kálvin, Institutio, IV.13.17, 2:548).

Persze, sokan férjhez mennének, ha megkérnének. Vagy szívesen megnősülnének, ha igent mondana a nagy ő. Itt van a sok ha. Igen, értem. Én is egyedülálló vagyok és szeretném, ha lenne házastársam. Most nincs alkalom erről részletesen szólni. Viszont vigasztalást jelentenek a fent idézett igeversek: nem vagyunk szennyesek és bűnösök pusztán a nemi vágyaink miatt. Miközben a Sátán ellenünk tör, Isten is harcol értünk, nemi vágyakkal felruházott teremtményekért, akiket az Ő képére és hasonlatosságára alkotott (1Kor 7,5). Az átmeneti időszakban (földi létünk idején) Isten képére és hasonlatosságára teremtett szexuális lényekként van egy főpapunk, aki segít nekünk és végig támogat bennünket vándorlásunk alatt – akkor is, amikor bűneinkkel küszködünk (Zsid 2,17), azért, hogy „ragaszkodjunk hitvallásunkhoz” (Zsid 4,14). S főpapunk teljes hatalommal és bölcsességgel vezet bennünket végig az úton (Zsid 8,1).

Isten tisztítsa, tartsa meg az ő szent egyedülálló gyermekeit és gondoskodjon szükségükről!

Fordította: Béla Éva

<http://www.desiringgod.org/articles/the-single-person-s-good-desire-for-sex>

A nemiségről gyerekeknek

NATE SHURDEN

Nem könnyű dolog gyerekeinknek a szexualitásról beszélni. Mivel a téma igencsak kényes, ezért ha szóba kerül, azonnal kellemetlenül érezzük magunkat, és feszültekké válunk. Ilyenkor gyakran úgy érezzük, mintha üres lenne a fejünk, és nem találjuk a szavakat. Ha pedig mégis mondunk valamit, azt vagy rosszul mondjuk, vagy nem azt mondjuk, amit kellene. Ezért aztán sok szülő egy még rosszabb utat választ: a hallgatást. Az ilyen döntés azonban mindig visszaüt, ugyanis a gyerek rossz helyen fogja kielégíteni a kíváncsiságát. Nem is kell sokáig keresgélnie. A barátok, könyvek, magazinok és persze az internet is készséggel gondoskodik arról, hogy mindent megtudjon a szexualitásról, amit csak akar.

Az igazság az, hogy túl nagy a tét, s így nem engedhetjük meg magunknak, hogy elkerüljük a témát. Isten a szülőket azzal a felelősséggel ruházta fel, hogy gyerekeiket az Úr tanítása és intése szerint neveljék (Ef 6,4). Ehhez pedig a szexualitás területe is hozzá tartozik. Látnunk kell, hogy gyerekeink szexuális lé-

nyek, és arra is fel kell készítenünk őket, hogy nemiségüket Isten rendelése szerint éljék majd meg.

A világ egyre több országában – legutóbb például az Amerikai Egyesült Államokban – törvényileg is elismerik az egyneműek házasságát. Egyebek mellett ez is indokolja, hogy a szülők világosan kell, hogy beszéljenek gyerekeiknek arról, mi célból tervezte meg Isten a szexualitást. De mégis, hogyan beszéljünk erről úgy, hogy közben ne váljunk nevetségesek? Íme négy gyakorlati javaslat:

1. Légy természetes! Nyugodj meg, majd pedig gondold végig, mit akarsz mondani! Ezután imádkozz, és elmélkedj a mondanivalódon! Akár le is jegyezhetsz pár fontos gondolatot, hogy el ne veszítsd a fonalat. Minél jobban sikerül leküzdened a feszültséged és az esetlenséged, minél természetesebb, magabiztosabb vagy, annál valószínűbb, hogy világosan és szeretettel tudsz majd beszélni. Így az izgalom egyáltalán nem, vagy csak kevéssé fog zavarni.

2. *Kérdezz!* Kerüld a „tárgyalási stílust”, ami olyasmiket mondatna veled, mint: „Kisfiam, van valami nagyon fontos dolog, amit meg szeretnék beszélni veled...”! Ehelyett inkább természetes, életszerű helyzetekben hozd elő a témát, például a családi áhítat vagy egy megszokott, vacsora utáni beszélgetés alkalmával! Kezdd azzal, hogy alapvető bibliai kérdéseket teszel föl a kapcsolatokra, a szerelemre és a házasságra vonatkozóan! Ahogy a gyerekek válaszolgatnak és a beszélgetés is előrehalad, tereld a témát a szexualitáshoz kapcsolódó legfontosabb tanítások irányába, és mondd el nekik, mire rendelte Isten a férfit, a nőt és a házasságot, majd pedig állítsd szembe mindezt a világ szemléletmódjával!

3. *Légy nyitott, de tartsd szem előtt a gyerekek érettségi fokát!* Mivel például az azonos neműek közti kapcsolatok, illetve „házasságok” is egyre gyakoribbak, arra bátorítalak, hogy kezdd el gyermekeid tanítását amilyen korán csak lehet! A 4-6 évesek már nagyon fogékonyak: sokkal több dolgot megértenek, mint gondolnánk. Így már ebben az életkorban is szükséges, hogy a nemekről, szerelemről, házasságról és családról beszélj nekik. Később, az általános iskola évei alatt igyekezz olyan alkalmakat teremteni, amikor elbeszélgethatsz velük a nemiségükről! Ne ijedj meg a felmerülő kérdésektől, kétkedésektől! Ha pedig a gyereked gimnazista lesz, fontos, hogy a homoszexuális életmód realitásait is őszinte nyíltsággal megtárgyaljátok. Légy Isten eszköze, és bízd a Szentlélekre, hogy a gyerekek növekedésével párhuzamosan meggyőzze őket az Ige igazságáról!

4. *Légy bibliikus!* Ahogy mindenben, úgy a gyerekek szexuális nevelésében is a Szentírás legyen a vezéred! Íme egy egyszerű vázlat, amelyet követhetsz, ha segítségre van szükséged:

- Kezdd a beszélgetést a teremtéssel (1Móz 1-2)! Mondd el, hogy az embert Isten teremtette férfivá és nővé, az Ő hasonlatosságára! Hangsúlyozd azt, hogy a nemek, a házasság, illetve a férfi és a nő egyedi szerepköre mind eleve részei voltak Isten bölcs és dicsőséges tervének!
- Beszéljetelek a bűnesetről az 1Mózes 3 alapján, és mondd el, hogy minden, amit Isten jónak teremtett – még a házasság és a szexualitás is – megromlott! Szemléltesd ezt olyan bibliai történetekkel is, mint például Noé hűtlensége vagy Dávid házasságtörése! Ha pedig a gye-

rekek elég éretté válnak, mutass rá, hogyan ferdítette el a világ a házasság meghatározását, illetve hogy a homoszexuális viselkedés bűn, és nincs összhangban Isten tervével! Az 1Mózes 19,1-13, a Róma 1,26-27 vagy az 1Korinthus 6,9 által bemutatatható, hogy Isten igéje milyen világosan beszél erről a témáról.

- Ezután beszélgetsek arról, Isten hogyan munkálkodik jelenleg is az evangélium ereje által a világ megváltásán és helyreállításán, beleértve a házasságot és a nemiséget is! Az Efézus 5,15-33 alapján fejtsd ki, hogyan szemlélteti az Úr az egyház iránti szeretetét a férj és feleség közti szeretettel!
- Ezen a ponton bölcs dolog felkészíteni a gyerekeket azokra a küzdelmekre, amelyekkel a szexualitás területén elkerülhetetlenül szembesülni fognak. Mondd el nekik, hogy változó formában és mértékben, de mindannyian követünk el szexuális bűnöket életünk folyamán! Éppen ezért hűségeseeknek kell lennünk a bűnvallásban és a bűn elhagyásában. Amikor elbukunk, Isten kegyelmébe és megbocsátásába kell kapaszkodnunk, hogy minden egyes nap megújult erővel engedelmeskedhessünk Isten parancsolatainak.
- Zárd a beszélgetést a Jelenések 21-gyel, és adj hangot annak a biztos reménységnek, hogy napjainkban bármennyire is csúrik-csavarják a házasságot és a nemiséget, Jézus Krisztus visszajövetelének napján szabadokká válunk a szexuális bűnöktől, tökéletes szentek leszünk, mint egy csodaszép Menyasszony, aki készen várja Krisztust, az ő Vőlegényét.

Kívánom, hogy ezen egyszerű javaslatok előrevigyenek az ismeretben, és bátorítsanak abban a törekvésben, hogy olyan gyerekeket nevelj, akik szeretik, megbecsülik és követik majd Isten szavát a házasság és a nemiség területén is.

Fordította: Béla Éva

<http://www.ligonier.org/blog/talking-children-gods-design-sexuality/>

A tékozló ATYJA

(Lk 15,11-32)

DEÁK-FOGARASI ANDRÁS

Kicsoda Isten?

Jézus az Újszövetségben egy egészen meglepő, újszerű módon szólítja meg Istent: Atyának nevezi. A későbbiekben – amikor tanítványait imádkozni tanítja – az Övét is erre szólítja fel. De vajon minden embernek atya-e az Isten? Sajnos azt kell mondanunk, hogy nem.

Valamikor régen, a teremtés hajnalán az emberek – Ádám és Éva – mind az Ő gyermekei voltak, és boldogan éltek együtt teremő Atyjukkal a Paradicsomban. Egy nap azonban fellázadtak ellene, s így elhagyták az atyai ház oltalmát és szeretetét. Azóta minden ember Isten ellenségeként születik meg.

Mi mindnyájan Ádám és Éva kései utódai vagyunk, s Istentől távol, a Paradicsom kapuján kívül születtünk. Úgy eltávolodtunk az Úrtól, hogy sokan már azt sem tudjuk, hogy Ő egyáltalán létezik. Kihagytuk Őt az életünkől, a számításainkból, nélküle hoztuk meg életünk legfontosabb döntéseit, és nélküle jutottunk oda, ahol éppen vagyunk. Azt hisszük, hogy szabadok, a magunk urai vagyunk, hogy minden ígát leráztunk magunkról. Az igazság azonban az, hogy nem történt más, minthogy atyát cseleltünk. Szerető mennyei Atyánkat leváltottuk egy mostohára, akit a Szentírás a hazugság atyjának és embergyilkosnak nevez: az Ördög. Lelki értelem-

ben ő az atya ennek az Istentől távoli vidéknek is, ahová születtünk. Ezért történhet meg, hogy időnként gonosz, sátáni indulatok, hangulatok, gondolatok, tervek, lesznek úrrá az emberen, amelyek által valóságos pokollá tehetjük mind a magunk, mind a körülöttünk lévők életét. Jézus is erre hívja fel a vele kötekedő zsidók figyelmét: „*Ti a ti atyátok dolgait cselekszitek. [...] Ti az ördög atyától valók vagytok, és a ti atyátok kívánságait akarjátok teljesíteni.*” (Jn 8,41–44)

A jó hír az, hogy Isten atyai szíve a mi reménytelen elveszettségünket látva már ősszüleink bukásának pillanatában megindult, és megígérte, hogy egy napon szabadítót küld, aki újra elvezet bennünket hozzá. Isten ezért küldte el Jézus Krisztust, az Ő egyszülött Fiát ebbe a nyomorúságos, földi világba, hogy megkeressen és megmentsen, kézen fogjon és hazavezessen bennünket. Ő a mi szabadítónk. Valójában egyedül Jézus Isten egyetlen fia, gyermeke, de ha hiszünk benne, az Úr bennünket is újra magáévá fogad. Az ember csak így, a Jézus Krisztusba vetett hit által válhat újra Isten gyermekévé, s csupán hitre jutása pillanatától kezdve szólíthatja Istent újra Atyjának. A Szentírás ezt így fogalmazza meg: „*Valakik pedig befogadják őt, hatalmat ada azoknak, hogy Isten fiaivá legyenek, azoknak, a kik az ő nevében hisznek; [...] Istentől születtek.*” (Jn 1,12–13)

Lehet, hogy összezavarodsz, amikor úgy hallasz Istenről, mint Atyáról. Ez érthető is, hiszen mi csak földi apákat ismerhetünk, ők pedig Istenhez viszonyítva – még ha a legjobbak is – csak árnyékai lehetnek a mennyeknek. Sajnos azok a férfiak, akik Istentől távol élnek, gyakran elhagyják feleségüket, gyermekeiket, esetleg terrorizálják a családjukat. Sok gyermek nem örömmel, hanem inkább rettegéssel várja haza az apját. Az előbb elmondottakhoz ezért kell azonnal hozzátennünk: Isten nem csak „egy atya”, Ő az igazi! Nézzük meg pár pontban, mit is jelent ez a címben idézett igeszakasz alapján.

Az apa hallgatott, amikor a fia kikövetelte a vagyont. Nem akadályozta meg fia elköltözését, nem tartóztatta fel, nem élt atyai hatalmával. Nem mondott olyasmit, hogy: „Amíg az én házamban élsz és az én kenyereket eszed, azt teszed, amit én parancsolok neked”, vagy azt, hogy: „Majd, ha meghalok, azt teszel a részeddel, amit akarsz.” Jogában állt volna megtiltani fiának, amire készült – de nem tette. A mi Istenünk is ilyen. Nem egy rabszolgatartó zsarnok. Az Ő mindenek felett álló akaratóból megengedi, hogy az ember eltávozzon tőle, áthágja parancsolatait és nélküle éljen, de ennek mindig súlyos következményei lesznek. Ha az Úrtól távol van, az ember élete elindul lefelé a lejtőn. Persze egy darabig – amíg tart a pénz, az egészség, az erő, a fiatalság stb. – még hiheti, hogy egyedül is jól boldogul, de aztán jön a keserű kijózanodás, az ébredés, és rádöbben, milyen fájdalmas és keserves így az élete. Olyan jó, hogy ez az állapot, még nem az igazi pokol! Amíg élünk, addig változtathatunk, megtérhetünk. A megtérés pedig mindig azt jelenti, hogy az ember hátat fordít eddigi istentelen életének, és elindul az Úrhoz vezető úton. A tékozló fiú is ezt tette: elindult hazafelé.

Az apa már akkor meglátta a fiát, amikor az még távol volt. Minden bizonnyal nem „csak úgy véletlenül” pillantotta meg elgyötört, hazafelé vánszorogó gyermekét. Bizonyos, hogy hazavárta őt. Akár az is elképzelhető, hogy naponta kémlelte a megszűnését. Ez a szeretetből fakadó, hosszútávú, a mi hazatérésünket, megtérésünket sürgető várakozás jellemzi Istent is. Gyakran engedi, hogy „a magunk útjait” járjuk, hogy a saját álmaink és reményeink szertefoszoljanak. Hagyja, hogy csődöt mondjunk, hogy meglássuk és megértsük: nélküle nem megy. Ilyenkor arra gondolhatunk, milyen jó lenne, ha Isten megszólítana és eligazítana, elmondaná, mit

tegyünk. Lehet, hogy most a te életedben is hallgat, s azt kívánod, bár csak utat mutatna. Amíg azonban távol vagyunk tőle, amíg nem megyünk oda, nem térünk vissza hozzá, addig nem hallhatjuk az Ő hangját. Isten a tőle távol lévőkhez nem szól, csupán hívja és várja őket. Olyan jó tudni, hogy Isten ma is ezt teszi! Téged is vár. Arra vár, hogy feladd a saját utadat, higgy benne, és visszatérj hozzá.

Az apa a semmirekellőt várja. Nincs jobb dolga? Miért ez a legfontosabb a számára? Otthon van a nagyobbik fia, miért nem azzal törődik? – tehetnénk fel a kérdéseket. A nagyobbik fiú ebben a példázatban a vallásos emberek jelképe. Istenre vonatkoztatva a kérdést tehát úgy is feltehetnénk, hogy: Miért mindig csak az elveszettekkel, a bűnösök megtérésével törődik az Úr, miért nem a jóra való, rendes emberek teljesítményét jutalmazza inkább? Döbbenetes, de igaz: Istent nem érdekli a vallásosság. Lehet, hogy te is egy becsületes, tisztességes ember vagy, ott vagy Isten közelében, jársz templomba, sok jót teszel, és azt gondolod, hogy jó ember vagy. Ha így van, elveszettebb vagy, mint aki tékozol. Ugyanis bűnbánat, Jézusba vetett hit és megtérés nélkül, úgymond „saját jogon” hiába akarsz bejutni Isten örökségébe. Oda csak az léphet be, aki tudja, hogy ő csak egy elveszett bűnös, és az Atya kegyelmét Jézus Krisztus átszegett kezéből örömmel fogadja el. Bárki is légy, bárhol is vagy, legyél vallásos vagy tékozló, mindenképpen elveszett vagy, és Isten Krisztusban megmutatott szeretetével bűnbánatra és megtérésre hív téged.

Az apa meglátta a fiát. Látta megtörtségét, elcsüggedését, szívének gondolatát, hogy arra készül, hogy megvallja: „Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened. És nem vagyok immár méltó, hogy a te fiadnak hívattassam; tégy engem olyanná, mint a te béreseid közül egy!” Isten is lát téged. Látja a szíved minden gondolatát. És vajon mi van benne? Önigazultság, lázadás, büszkeség, közöny? Amíg ez jellem, nem fogsz nyugalmat találni. Ha azonban bűneid miatt megterhelten, lelkiismeretedtől meggyötörten, bűnbocsánatra éhezve jössz Krisztushoz, s teszed ezt azért, mert nem akarsz a bűneidben meghalni és elkárhozni, akkor Atyád lesz az Isten, és újra hallani fogod szavát.

Amit az apa tesz, az egyáltalán nem emberi. Olyan valóságos az, ami ezután történik! Azt olvassuk, hogy az apa a fia elé szaladt, megölelte és megcsókolta őt. Tékozló gyermekét mindenek ellenére mélységesen szerette. Isten, az igazi Atya Jézus Krisztusban jött el közeink, hogy felfoghatatlan,

megindokolthatatlan szeretetével ölelje magához megtérő, bűnös fiait. Szeret engem és téged. Ha vádolnak a bűneid, és azért jössz Krisztushoz, mert sehol másutt nem találtál békességet, akkor Istentől te sem haragot kapsz, hanem kegyelmet. Nem kell félned attól, hogy megvalld neki az igazságot, nem kell tovább rejtőzködnöd, álarcot viselned. Nem kell attól tartanod, hogy bűnősként jelenj meg az Úr előtt.

Az apa elébe futott. Abban a korban csak „nagy emberek” fogadására vonultak ki az emberek, ezzel is kifejezve tiszteletüket. Itt azonban most nem egy nagy ember jött, hanem egy senki, és az apja, aki már idős ember volt, feladva saját méltóságát, elébe futott. Ehhez hasonlóan Isten sem büntetéssel fogadja megtérő gyermekeit, hisz bűneik halálos ítéletét Jézus Krisztus már elszenvedte. Ő otthagya a menny dicsőségét, megalázta magát, s úgy jött el ebbe a világba, mint egy szolga, hogy engedelmességével megmenthesse az Övéit (vö. Fil 2,6–8). Ez a Krisztusban nekünk adott kegyelmes és dicsőséges „fogadtatás” pedig nem a világ előkelőinek, tudósainak és kegyeseinek jár, hanem egyedül csak a megtérő bűnösöknek.

Az apa fia nyakába borult. Nem hinném, hogy egy disznópásztornak kellemes illata lehetett, nem is beszélve az út poráról, az izzadságról, a ruhák szennyéről. Mi irtózáttal fordulnánk el egy ilyen embertől. Ebben a helyzetben az is teljesen érthető lett volna, ha az apa szeretettel azt mondta volna: „Ó, szegény fiam! Menj, fürödj meg gyorsan, aztán megbeszéljük, hogy mit tehetünk.” De nem ezt tette... Megölelte őt, nyakába borult, úgy fogadta el, ahogyan volt. Még mielőtt megtérő gyermeke bármit is mondhatott vagy tehetett volna, már akkor megbocsátott neki, és visszafogadta őt. Sokan vannak, akik mikor felismerik a bűneiket, azt hiszik, hogy nem jöhetnek Isten elé. Előbb meg akarnak javulni, tisztulni, ezért egyedül kezdenek ádáz harcot vívni a bűneikkel. Mivel azonban ezek erősebbek náluk, mindig veszítenek, s így kétségbeesnek. Kedves testvérem, ne tévelyegj! Ha már látod a bűneidet, térj Istenedhez úgy, ahogy vagy, és kérj kegyelmet az Úrtól! Egyedül az Ő kegyelme formál át, és változtatja meg az életedet, nem a te erőfeszítéseid.

Az apa megcsókolta őt. A csók a szeretet pecsétje. Az apa ezzel jelezte, hogy újra a fiának tekinti a tékozlót. Az Atya Isten ma ugyanígy elpecsételi magának azt, aki megtér a bűneiből: a Szentlélek pecsétjét ígéri neki. Ám a Lélek munkája a mi tékozló életünkben sem a visszafogadás szeretetteljes pillanatában

kezdődik. A Lélek ébreszt fel bennünket a lelki halálból, s nyitja meg a szemünket, hogy meglássuk: minden nyomorúságunkért egyedül csak magunkat okolhatjuk. Ha megértetted, hogy minden bajod oka az, hogy Isten nélkül telnek a napjaid, akkor a Szentlélek munkája elkezdődött benned, Isten kegyelme rád talált. Világosan látnunk kell: az első lépést soha nem mi tesszük meg Isten felé, hanem Ő teszi meg felénk. Az első lépés ugyanis nem a mi megtérésünk, bűnvallásunk, hanem az Ő kegyelme.

A tékozló válasza

A megindítóapai szeretetet látva a fiú megszólalt: „Atyám, vétkeztem az ég ellen és te ellened.” Mit tanít nekünk Jézus azáltal, hogy példázatában e szavakat adja a fiú szájába?

„[...] vétkeztem [...]”. Van egy rövidke szó, amit ha az ember hittal, őszinte szívből mond ki Istennek, akkor az igazi, lelki haláltól, s így már ebben az életben is sok szívfájdalomtól és nyugtalanságtól megmenekül. Ez az életmentő szó így hangzik: „Vétkeztem.” Aki ezt nem ismeri fel, és nem tudja őszintén kimondani, az elveszett: Isten haragja és ítélete alatt marad. Vajon Istennek ez a Krisztusban eléd siető kegyelme, ma nem indít-e téged is arra, hogy nyíltan megvalld: „Vétkeztem. Mindent eltékoztoltam, elrontottam, Atyám, könyörülj rajtam!”

„[...] te ellened”. Minden bűn Isten elleni véték. Az is, amit a férjed, feleséged, gyermeked, főnököd, testvéred, szüleid, vagyis bármelyik ember ellen követsz el. Ha azt akarjuk, hogy az életünk, a kapcsolataink rendbe jöjjenek, látnunk kell, hogy elsősorban Istennel kell rendeznünk a dolgainkat, és csak aztán az emberekkel.

Minden bűn megbocsátatik, csak egy nem: ha továbbra is közömbös és kemény leszel, ha távol maradsz Istentől. Íme, minden készen áll: Isten most téged hív, és az angyalok a mennyben feszült várakozással figyelnek rád. Ahogyan egyik evangéliumi énekünk is mondja: „Vár atyád szerelme, vár rád vígasza, jöjj a messzi tájról, ó, jöjj haza.”

Az egyedülállóság biblikus alapelvei

2.

Tim és Kathy Keller

Egyedülállóság és párválasztás

Melyik állapot jobb: az egyedülállóság vagy a házasság? Erre a kérdésre a legtöbb egyedülálló azonnal azt a választ adja, hogy az utóbbi. Persze ez fordítva is igaz lehet. A házások is nosztalgikus sóhajtozással tekinthetnek vissza egykori „szingli” életükre, azt gondolva: akkor minden sokkal könnyebb volt. Az egyedülállók és házások gyakran ugyanúgy nem értékelik helyesen az állapotukat. Fontos azonban tudnunk, hogy a Szentírás szerint mindkét helyzetben lehet hálás, elégedett, örvendező, Isten akaratában megnyugvó életet élni. Hogyan? Többek között erre a kérdésre – és még sok másra – próbál biblikus választ adni Timothy Keller, a New York-i Redeemer Presbyterian Church gyülekezet lelkipásztora és felesége, Kathy Keller. Cikkünkben részleteket közlünk egy a gyülekezetük honlapján 2013-ban megjelentetett előadás anyagából.

Tim Keller: Mindezek után pedig tekintsük át, mit mond a Szentírás az egyedülálló létről! Elsőként – bár sokan nem szeretik ezt hallani – lássuk meg: a Biblia azt állítja, hogy az egyedülállóság jó! Pál azt mondja: „Mert szeretném, ha minden ember úgy volna, mint én magam is [...]” (1Kor 7,7) – és ő egyedülálló volt. Az apostol szavai tulajdonképpen azt jelentik, hogy: „Én úgy tapasztalom, hogy ez egy jó állapot az ember számára, és szeretném, ha ti is megtapasztalnátok ezt.” De hogyan tud Pál ilyen pozitívan nyilatkozni az egyedülállóságról, amikor a legtöbbször számunkra ez az állapot kínzás, egy valóságos átok?! – kérdezhetitek. Nos, van néhány oka annak, miért beszél így. Vegyük ezeket sorra!

Az első ok az, hogy Jézus maga is egyedülálló volt. Ez nem egy olyan körülmény, ami fölött át lehet siklani. Ő mindenben példát adott nekünk. Honnan tudjuk, hogy milyen egy igazi ember? Ő a mi viszonyítási alapunk. Vagy talán azt gondolod, bölcsebb lenne a saját véleményünkre és az érzéseinkre alapozni? A Szentírás szerint egyetlen minta létezik az emberiség számára: Krisztus. Ő az egyedüli mérce, aki megmutatja, milyeneknek kell lennünk. Jézus a standard. Ezt az életünk számtalan területére nézve persze hisszük és valljuk, de nem lenne szabad megfélemednünk arról, hogy Ő minden kívánatos tulajdonsága mellett egyedülálló is volt. Ez pedig azt jelenti, hogy – a ma népszerű véleményekkel ellentétben – egyedülállóként is teljesértékű ember lehetsz és teljesértékű életet élhetsz.

Amikor Pál szavai alapján úgy beszélünk az egyedülállóságról, mint jó dologról, akkor a bibliaismerő emberek ellenpéldaként gyakran idézni kezdik a teremtés eseményeit. Mózes első könyvének 2. részében ugyanis arról olvashatunk, milyen volt Ádámnak egyedül lenni. Isten minden teremtett dologra azt mondta, hogy jó. Ádám teremtése után azonban ezt mondta: „Nem jó az embernek egyedül lenni.” (1Móz 2,18) Nem érdekes ez? Még a bűneset előtt, még mielőtt bármi probléma is lett volna ezzel a világgal, Isten maga mondta, hogy nem jó Ádámnak egyedül. Ezért Isten megalkotta az asszonyt, hogy Ádám társa legyen. Ebből a történetből világosan látható, hogy az egyedülállóság valamilyen módon mégiscsak egyfajta hiányállapot. Akkor mégis hogyan mondhatja Pál azt, hogy az egyedülállóság mindezek ellenére jó? – kérdezhetjük. Ahhoz, hogy ezt megértsük, előbb a házasságot kell megvizsgáljunk.

Egyrészt a házasság egy olyan állapot, amely minden máshoz hasonlóan megromlott: bűnös a férj is és bűnös a feleség is. A házasság egy csodálatos dolog, egy fantasztikus alkotás, de a bűn miatt már nem tökéletes, nem olyan, mint a bűneset előtt. Másrészt a házasságnak újjáteremtő ereje van. A magadról alkotott képed, az, ahogyan magadat látod, az évek során körülötted lévő emberek véleményéből, veled szembeni viselkedéséből származik. A házasságot Isten úgy alkotta meg, hogy a társadnak hatalmat adott arra, hogy átalakítsa ezt az énképet, ezáltal pedig megváltoztasson téged. Ha például mindenki más azt mondja, hogy csúnya vagy, de a házastársad azt mondja, hogy szép, akkor valóban szépnek kezded érezni magad. De ez sajnos fordítva is igaz. Sokan ösztönösen érzik a házasságnak ezt az átalakító képességét, s mivel nem akarják, hogy egy másik ember megváltoztassa a gondolkodásmódjukat, ezért nem is akarnak megházasodni. Tehát a házasság – bár igazi megoldást nem ad, de – egyfelől jó eszköz lehet például abban, hogy megtanuld elfogadni magad, másfelől viszont óriási kárt is okozhat benned.

Az egyedülállóság tehát jó abból a szempontból, hogy bár elkerülöd általa a házasság lehetséges áldásait, de elkerülöd a házasság terheit, nehézségeit és veszélyeit is. Az igazság az, hogy a bűn miatt az egyedülállóság sokkal kevésbé veszélyes, mint a házasság, hiszen minél nagyobb egy teremtmény, annál szörnyűbbé válhat a gonosz befolyása alatt. Továbbá jó az egyedülállóság azért is, mert vannak dolgok, amelyeket egyedülállóként szabadságod van megtenni, mivel a függetlenségedből adódóan olyan lehetőségeid vannak, amelyekkel egy házas ember már nem rendelkezik. Mindezek alapján azt gondolom, Pál azt akarta kifejezni, hogy az egyedülállóság egy viszonylagosan jó állapot, ahogyan a házasság is csak egy viszonylagosan jó állapot, mivel egy bukkott világban élünk. A házasságra nézve igaz ez akkor is, amikor két keresztyén emberről van szó, akik óhatatlanul is folyton bűnöket követnek el, s ezáltal lépten-nyomon fájdalmat okoznak egymásnak, de különösen igaz a felemás igában élőkre. Mindig úgy gondoltam, hogy a szomjan halás legrosszabb módja az, ha valaki egy tutajon hal szomjan az óceán közepén. Ezek az emberek azért halnak meg, mert nem ihatják meg a sós vizet. Nagyon visszás lehet úgy szomjan halni, hogy közben rengeteg vízzel vagy körülveve. Ugyanígy nincs szörnyűbb magány annál, mintha valaki egyedül van egy házasságban.

A harmadik ok, amiért az egyedülállóság jó, az az, hogy a Szentírás – szintén az 1Kor 7,7-ben – ajándékként hivatkozik rá. Sokan persze azt mondják erre: „Hagyj ezzel békén engem! Ki nem állhatom ezt az igeverset!” Mielőtt azonban könnyelmű ítéletet hoznánk, nézzük meg, mit is jelent ez valójában!

A Biblia számos dolgot nevez meg ajándékként. Létezik például az evangelizálás ajándéka, ami azt jelenti, hogy egyes emberek különleges módon tudnak beszélni másoknak az evangéliumról, úgy, hogy közben nem riasztják el őket, hanem megnyerik őket Krisztusnak. Előfordult már veletek az, hogy ti is próbáltatok beszélni másoknak Krisztusról, de azok megharagudtak rátok, s ezért elcsüggedtetek? Talán ti is ismertek olyan keresztyént, aki ilyenkor sem adja fel, s lelkesen tesz bizonyosságot továbbra is. Ez az ember valószínűleg rendelkezik az evangelizálás ajándékával. Azonban minden ajándék feladat is egyben. Igen, valóban létezik olyan ember, akinek az evangelizálás szolgálata ajándékként adatott, de az örömhír terjesztése minden hívőnek feladata, akár külön ajándéka van rá, akár nincs. Létezik a hit lelki ajándéka is, de mindenkinek hinnie kell, létezik a tanítás lelki ajándéka is, de mindenkinek tanítania kell.

Miből tudhatod meg, hogy rendelkez-e például a tanítás lelki ajándékával? Ha az Úr megajándékozott ezzel, akkor a tanítás természetes lesz számodra, magától jön, könnyen megy, nem jelent egy borzasztó terhet. Esetenként azonban minden keresztyénnek tanítania kell, hiszen ezen a területen is felelősségünk van. Lehet, hogy sokkal többet kérsz rá, sokkal többet verejtékezel, de teljesíted a feladatodat. Tovább menve: honnan tudod azt, hogy kaptad-e egyedülállóság ajándékát? Onnan, ha ez természetes számodra, nem jelent gondot, nem terhel. Ez persze nem jelenti azt, hogy egyáltalán nem merülhetnek fel problémák, viszont nem nehezedik rád olyan mértékben, hogy teljesen letörjön téged. Másfelől viszont, ha te egyedülálló vagy, s tudod, hogy nem rendelkez az ajándékkal, attól még mindig ott a felelősséged, hogy ezen a területen is betöltsd a feladatod. Bár ezt véghezvinni nehezebb lesz számodra, mint egy olyan személy számára, akinek ez megadatott, de ez nem jelenti azt, hogy nincs felelősséged abban, hogy helyesen élj egyedülálló életet. A feladatod az, hogy egyedülletedet add át Istennek, hogy használja fel az Ő dicsőségére, hogy engedelmeskedj neki, hogy alárendeld magad az akaratának.

Egy házas ember életében ugyanúgy vannak csapdák, mint az egyedülállók életében. Mindkét állapotban azt kell megtanulnunk, melyek ezek, hogyan kell elkerülnünk őket, hogyan kell ellenállnunk nekik, s hogyan használjuk az állapotunkból adódó lehetőségeket Istenünk dicsőségére. Hadd idézzem E. B. White-ot, a Stuart Little szerzőjét, aki a következőket írta New Yorkról: „Aki egyedüllétre vágyik, annak New York tökéletes hely lehet. New York a magányosság városa. A magányosság tönkre teheti az embert, de be is töltheti. Minden csak attól függ, hogy milyen szerencséje van.” Keresztyéneként az utolsó gondolatot kivéve mindennel egyet érthetünk. Valójában minden attól függ, hogyan kezeled az egyedülállóságot: hogy kinek adod oda, hogy megtartod-e magadnak, vagy sem.

A következő dolog, amiről mindenképpen szót kell ejtenünk, az az egyedülálló lét két veszélyes bálványa. Ha elkerülsz a házasságon kívüli nemi életet – az önkielégítést, fantáziálást stb. is beleértve –, sokkal könnyebb lesz ezeket is elkerülnöd. Az első bálvány a függetlenség. Akinek ez megnövekszik az életében, az így gondolkodik: „Nem akarom elkötelezni magam. Elborzaszt, amikor az emberek rendelkezni akarnak felettem. Fontos számomra a szabadságom, hogy azt tegyem, amit szeretnék, hogy megtehessek bármit, amire vágyok. El sem tudom képzelni, hogy egy házasság keretei közé zárva élhessem csak meg a szexualitásom. Nem érzem magam késznek az elköteleződésre, túl fiatal vagyok még ahhoz, hogy megállapodjak.” Ez a fajta gondolkodásmód – vagy ennek egyes részletei – a függetlenség bálványozását feltételezi, aminek kiváló táptalaja a nemi élet házasságon kívüli megélése. Sok, egykor hasonló gondolkodású embertől hallottam már: „Most, hogy keresztyénné lettem, és megértettem, hogyan gondolkodik a szexualitásról a Biblia, sokkal fontosabb számomra, hogy házasságot kössék, mint azelőtt”.

Az egyedülálló lét egy másik veszélyes bálványa a függőség. Akinek ez jelen van az életében, az így gondolkodik: „Muszáj házasságot kötnöm, vagy belehalok. Nem bírom tovább! Ha házasságot kötök, minden megváltozik, minden jó lesz.” Az így gondolkodók nagy része szintén él szexuális életet, mert ezáltal legalább maga mellett tudhat valakit, aki viszont nyilván nem akar elköteleződni, hiszen akkor már házasok lennének. Elgondolkodtató, hogy milyen gyakran alkotnak párt olyanok, akik a két különböző bálványt imádják. Az ilyen kapcsolato-

kat azonban csak a szex tartja össze, enélkül semmi közös nem lenne kettejük között. Az elsőként említett bálványimádási forma gyakrabban fordul elő férfiaknál, a második viszont nőknél gyakoribb, de természetesen nem törvényszerű, hogy így legyen.

A Biblia szempontjából nézve a férfiak valóban rendelkeznek az önállóság, a döntésképeség, a vezetés, ha úgy tetszik a függetlenség ajándékával. A nők viszont jobban dolgoznak csapatban, jól rá tudnak hangolódni a másikra. Ezt az általános igazságot már sok kutatás is kimutatta. A bűn azonban ezeket a képességeket is megrontotta. [...] Az az ajándék, hogy a férfi képes az érzéseit félretéve is észszerűen cselekedni, egy „nincs szükségem senkire” filozófiává alacsonyodott. A másikra utaltság ajándéka és az érzékenység pedig egy örökké a boldog házasságról, a családról és a tökéletes társról álmodozó romantikus regénybeli hősnőszereppé aljasult.

Egyedülállóságodban – akár nő vagy, akár férfi – mindkét bálvány felütheti a fejét, bizonyos formában még akkor is, ha már keresztyén lettél. Az egyetlen dolog, amit tehetsz, hogy ezek legkisebb jelei láttán is bűnbánatot gyakorolsz, és felismered, hogy a szabadulás egyetlen útja Krisztusban van. Fontos, hogy meglásd: az igazi szabadságot, vagy az intimitást és a közösséget egyedül Krisztusban találhatod meg, nem pedig a házasságban, vagy éppen a házasság hiányában. [...]

Van még egy utolsó dolog, amiről az egyedülállóság kapcsán beszélni szeretnék: Keresztyénekként meg kell változtatnunk a szeretetről való gondolkodásunkat! C. S. Lewis a szeretet négy fajtájáról beszél, amire négy görög szót használ. Az elsőt sztorgénak nevezi, ami egyfajta vonzalmat, szimpátiát, ragaszkodást jelöl. Ragaszkodhatsz bármihez: a régi esőkabátodhoz, egy dalhoz, a kutyádhoz. Ezek melegséggel töltenek el, egy „összeillünk”, „összetartozunk” érzést biztosítanak számadra. A szeretet következő fajtája az erosz, amely egy bizonyos feszültséget, erotikus, szexuális vonzalmat jelent. Ezt követi a philia, amely tulajdonképpen azonos a barátsággal, végül pedig agapé, ami maga a szolgálat. Az utóbbi egyáltalán nem feltételez érzelmeket, csupán egy elkötelezettséget arra nézve, hogy a másik személy szükségleteit a magadé elé helyezed.

Képzeld el, hogy egyedülállóként bemész egy szobába, ahol öt ellenkező nemű, szintén egyedülálló személyt találsz! Most pedig elmondom, a legtöbb esetben hogyan választanak ma párt a világban. Amint belépsz a szobába, azonnal vizsgálgatni kez-

ded az ott lévő öt személyt. Végigméred őket, hogy néznek ki, beszélgetsz velük, hogy szimpatikusak-e, megfigyeled, milyen érzéseket váltanak ki belőled, s ezek alapján eldöntöd, melyikőjükből lenne egy lehetséges partner. Ez viszont még csak az első két szeretetkategória. Egyesek jobban, kellemesebben néznek ki, esetleg szexuális szempontból is vonzóbbak, mások viszont jobb beszélgetőpartnerek, könnyebben lehet velük egy húron pendülni. (Az a tapasztalatom, hogy bizonyos embereknek a sztorgé a fontosabb, míg másoknak az erosz.) Csupán e kettőre alapozva már elkezded jól érezni magadat velük, érzéseket is táplálni, vonzódni hozzájuk. Ezután kiselejtezed azt, akivel randizni kezdesz, majd néhány találkozás után „szerelmes” leszel, s lefekszel vele. Ha ez is jól működik, és már van egy működő kapcsolatod, akkor eszedbe jut, hogy talán most már össze is tudnátok barátkozni. Ehhez azonban időre van szükség. (A barátság azt jelenti, hogy megosztjátok egymással, ami érdekel titeket, együtt csináltok dolgokat, hasonlóan gondolkodtok, hasonló dolgokat szeretnétek véghezvinni. Sajnos, ez ma már legtöbbször csak a sztorgé és az erosz után jut az emberek eszébe.) Bizonyos idő elteltével pedig – ha a kapcsolat még mindig kielégítően teljesít, s egyikőtök sem hódol a függetlenség bálványának – elhatározzátok, hogy elkötelezitek magatokat, s összeházasodtok. A legtöbb ember ma ilyen módon választ párt magának.

A szeretetfajták sorrendjét azonban a Szentírás teljesen átrendezi. Ha keresztyén lettél, bizonyára már eltávolítottad az életedből a nemi kapcsolatot, de attól még előfordulhat, hogy az embereket az erosz alapján selejtezed ki. Ha keresed a társad, de úgy nézel egy keresztyén férfira, illetve nőre, hogy azt keresed, ki „tetszik” neked, ki az, aki vágyat kelt benned, s ez alapján akarod eldönteni, ki az, akivel összebarátkoznál, akkor még mindig a világ szerint gondolkodsz a szerelemről. Ne felejtsd el: a keresztyén megközelítésben az erosz az utolsó helyen kell, hogy álljon! Előbb minden egyéb területen egyek kell, hogy legyetek. Úgymond „kontextust kell teremteni” a fizikai egyesülés számára.

Mit gondoltok, mi lehet a biblikus sorrend? Vajon melyikkel kellene kezdeni? Igen, bizonyos értelemben az agapéval, hisz minden keresztyén testvéredre egyfajta elkötelezettséggel kell tekintened. Meg kell tanulnod a másikkal szolgálni, őt szolgálni, az ő javát keresni. Ezután jön a barátság. Ez az, ami társsá tehet benneteket. A Biblia ugyanis nem azt mondja, hogy a férfi azért fogadta el a feleségét, mert tetszett neki,

vagy mert nemi vágyat keltett benne. Sőt Isten sem azt mondta, hogy nem jó, hogy Ádámban senki sem kelt szexuális vonzódást, ezért megteremttem Évát. Azt sem mondta, hogy nem jó, ha az ember nem tud mit csinálni szombat esténként, ezért megteremttem Évát. Isten azt mondta: „Nem jó az embernek egyedül lenni; szerzek néki segítő társat, hozzá illőt.” Amikor pedig Ádám meglátta Évát, a társát ismerte fel benne elsőként, s szavalni kezdett – bizony, ő volt az első költő: „Ez már csontomból való csont, és testemből való test”. A házastársad elsősorban a legjobb barátod kell, hogy legyen. [...] Ami tehát valóban létrehoz egy házasságot, az a barátság. A romantika jön és megy – sajnálom, hogy ezt kell mondanom, de így van. Némelyek közületek, akik házások, már tudják ezt. De akik egy rossz házasságban vannak, azt gondolhatják, hogy egy jó házasságban örökké ott lesz a romantika és az erosz. Lehetetlen, hogy ez így legyen. Ami igazán csodálatossá tesz egy házasságot, az az, hogy mindig tudhatod, hogy a melletted levő személy szeret téged. Megért, tudja, ha mélyen vagy, elfogad téged. Ő az egyetlen személy, akivel együtt meg tudod oldani a problémáidat, az egyetlen személy, aki tudja, hogy milyen vagy valójában, az egyetlen, aki igazán értékkel. Emberi síkon ez a jó házasság gerince.

Tudod-e, hogy az előző példában neked hogyan kellene viselkedned? A keresztyéni elkötelezettség meglétét feltételezve mind az öt személyre rá kellene nézz, és azt kellene kérdezd magadtól: kiből lehetne egy jó barát? Sajnos azonban el kell mondanom, hogy így egyáltalán nem tudod hamar kiselejtezni az embereket. Ehhez időre van szükség, meg kell ismerned őket, beszélgetned kell velük, időt kell töltened velük, apró lépésekben kell közeledned hozzájuk, és közben kérned kell az Úrtól bölcsességet, keresned kell a másokban a lelki mélységet, a közös nézőpontokat. Ha a barátsággal kezded, akkor egy időn túl természetes módon kifejlődik a sztorgé, vagyis a szimpátia és a romantika. Mindezek után pedig a szívedben megszületik az agapé egyik legerősebb formája, s bizonyossá válsz afelől, hogy ennek az embernek szeretnéd egy egész életre elkötelezni magad. Végül pedig összeházasodtok, és ezután jön az erosz. Bár a világ mindent a külső megjelenés és a szexuális vonzódás irányába tol, ez a helyes sorrend, amely által Isten szerinti rendbe rakhatjuk a dolgokat. A feladatunk az, hogy a romantika és az erotika helyett a barátságot tegyük az első helyre.

Sokféle ember létezik, s a legtöbben közülük egyáltalán nem felelnek meg az elvárásaidnak. Ha te az alapján keresel párt magadnak, hogy külső tulajdonságok és egy felületes szimpátia alapján kiselejtezed a lehetőségeket, akkor magadra vess! Hidd el, nem a külső, nem a szépség a legfontosabb dolog. Ha hetven évet éltek együtt csodálatos házasságban, végül már egyikőtök se fog kinézni sehogy. Körülbelül a házasság első húsz éve az, amiben esélyes, hogy legalább egy minimális mértékben úgy nézzetek ki, hogy szexuális vágyat keltsetek.

Legvégül pedig egy kiegészítés. Van a keresztyén gyülekezeteknek egy adottsága, amely ha az egyes emberek életében a fent leírt bálványokkal társul, akkor az egyedülállók számára igen veszélyes lehet: maga a közösség. A testvérek közössége ugyanis szabad teret biztosít az ismerkedéshez, a közös időtöltéshez, egyfajta bensőségességhez. Ez lehetőség is, de problémává is válhat, hiszen általa hirtelen szabadon kapcsolatot teremthetünk ellenkező nemű emberekkel. A világban egy férfi csak akkor kezd el időt tölteni egy nővel, ha kapcsolatot akar teremteni vele. Randevúra hívja, s ebből a nő vagy rögtön tudja, hogy a férfi valamilyen kapcsolatot akar építeni, vagy rákérdezhet a szándékára. A keresztyének között azonban a „közösség” jó kibújó lehet mindenki számára, aki érzelmi viszonyba kíván keveredni, de elkötelezettséget az adott személlyel nem akar vállalni. Azok, akiknek az életében ott van, vagy ott volt a függetlenség bálványa, gyakran félreérthetetlen módon közelednek egy-egy ellenkező nemű személy felé, végül viszont nagyon kegyes módon azt állítják: „De hát én azt hittem, mi csak testvérek vagyunk az Úrban. Miből gondolod, hogy más módon közeledtem feléd?”

Ehhez hasonlóan, akik a függőség bálványának hódoltak vagy hódolnak, azok minden lehetőséget megragadnak, hogy „barátságot” alakítsanak ki ellenkező nemű testvéreikkel, de közben valójában érzelmmorzskákat gyűjtögetnek. Hadd vázoljak fel ezzel kapcsolatban egy hasonlatot! A férfiak érzelmi szempontból olyanok, mint egy több szobás lakás, amelyben van egy hálószoba, egy nappali, egy konyha és egy fürdő. Minden szoba különálló, s mindegyiknek megvan a maga intimitása. A nők viszont inkább egy stúdiólakrészeire hasonlítanak: ugyanazok a szobák megvannak itt is, de nincsenek köztük falak, így ami az egyik szobában történik, az minden más szobában is érezteti a hatását. Ebből adódóan a férfiak számára lehetséges, hogy úgy fejlesszenek ki barátságot,

hogy közben hosszabb ideig félretegyék az érzéseiket és szexuális vonzódásukat. Ezt viszont sokkal nehezebb megtennie egy nőnek. A nők számára az erosz, a sztorgé és a philia sokkal jobban átfedi egymást. A keresztyén közösségen belül nagyon gyakran előfordul az, hogy nagy barátságok jönnek létre ellenkező neműek között. Ezek elsöre valóban lelki közösségnek néznek ki, de ami történik, az tulajdonképpen a nő életének minden részét érinti. Ezért mind nőként, mind férfiként érdemes erre külön odafigyelni.

Te, Kathy, szeretnél még hozzáfűzni valamit?

Kathy Keller: Miközben arról beszéltünk, hogyan kell kezelni az egyedülállóságot, eszembe jutott pár dolog. Amikor egyedülálló voltam, én voltam a nagy fiú-lány „barátságok” királynője. Tulajdonképpen ezt a módszert használtam arra, hogy anélkül kerülhessek közel egy fiúhoz, hogy kimutatnám, hogy úgymond romantikus módon érdeklődöm iránta. Ez olyan fiúkkal kapcsolatban is előfordult, akik egyáltalán nem érdeklődtek irántam, de így legalább kapcsolatot tudtam velük tartani. Ezekből a „barátságokból” össze tudtam szedegetni az érzelmi morzsáimat. Egy keresztyén közösségen belül nagyon könnyű ilyen, láthatóan sehová sem vezető kapcsolatokat fenntartani, hosszú beszélgetéseket folytatni, nehézkes forgatókönyveket fenntartani, s bár mindezek valamelyest jólesnek, mert igényed van rájuk, de valójában csak kiszívják belőled az életet.

Ez velem kb. négyszer történt meg, mielőtt megismerkedtem volna a férjemmel. Mikor Timmel találkoztam, megint valami hasonló kezdett el mozgolódni bennem. Ekkor így dühöngtem magamban: „Uram, mi történik már megint velem? Valahányszor találkozom valakivel, érdekeltté válok ebben a nagy és kéretlen szenvedélyben, és álmódolni kezdek. Most pedig újra itt ez a fiú, és van közöttünk egy jó keresztyén kapcsolat, jókat beszélgetünk, de csak egy bizonyos szinten, csak közösségi szinten. Személyes vonatkozásban viszont nyilvánvalóan semmi nem megy végbe köztünk. Mit keresek már megint ebben a helyzetben?” Mivel egyike voltam azoknak a lányoknak, akik különféle lovastörténeteken nőttek fel, ezért tudtam: ha a ló megbicsaklik egy akadálynál, nem ügethet tovább. Vissza kell fordítani, hogy megtanulja, hogyan ugorja át, s csak ezután haladhat tovább. Mikor ez egyszer eszembe jutott, teljesen világossá vált előttem, hogy Isten is valami ilyesmit vár el tőlem. Mintha ezt mondaná: „Amíg újra és újra beleesel a saját vágyaid csapdájába, amíg nem teszed

le végérvényesen a kezembe a társ és a család iránti szükségedet, amíg nem akarod hagyni, hogy azt tegyek veled, amit csak akarok, addig folyton vissza foglak vezetni ehhez az akadályhoz, hogy megtanuld, mihez kezdj vele.”

Akkoriban olvastam egy könyvet Ábrahámról és Izsákról, ami nagyon sokat segített nekem. Ez a könyv azt írja, hogy minden ember életének megvan a maga Izsákja. Ő az, aki vagy ami a legfontosabb, legértékesebb számodra. El tudjátok képzelni, mit jelenthetett Izsák annak a majd százéves embernek, aki már vagy harminc éve várt erre a gyermekre? Felbecsülhetetlen érték volt számára, Isten mégis azt kérte tőle: „Add őt nekem! Áldozd fel a fiadat!” Fel tudjátok mérni e kérdés súlyát? Át tudjátok érezni, mi folyhatott le Ábrahámban? De ő minden fájdalom és félelme ellenére fogta a fiát, felment vele a hegyre, és felkészült rá, hogy halálra adja. Isten viszont így szólt: „Állj! Mégsem kell megtenned.” Ha te bármit is visszatartasz az Úrtól, legyen az akár a társ és a család utáni vágyad, bármi, ami számodra a legfontosabb, és nem akarod hagyni, hogy Isten az Ő tetszőleges szándéka szerint alakítsa e téren az életedet, akkor ezt a legértékesebbet oda kell tenned az oltárra. Lehet, hogy Isten „leöli” az áldozatot, s azt mondja, hogy egyedülálló életet készített neked. De az is lehet, hogy ezt mondja: „Rendben. Látom, már vége az életedben a bálványimádásnak. Látom, hogy már semmi sem fontosabb neked nálam. Most már megkapod a kezemből azt, akit számodra készítettem.” Nem tudhatjuk, mit tesz majd az Úr, de nem alkudozhatsz vele!

Ameddig ezt szívből meg nem értettem, folyton ezt hajtogattam magamban: „Istenem, én nem akarok egyedül boldog lenni. Nem akarom jól érezni magam, nem akarok szent, örömteli és beteljesedett egyedülálló életet élni. Nem akarok és nem tudok! Ha ezt tenném, akkor még előttem is úgy tünnék fel, mint akinek nincs szüksége férjre, mert olyan jól megvan egyedül.” Emiatt pedig inkább nyomorúságos állapotban maradtam, hogy Isten és az emberek előtt is világos legyen, mennyire szükségem van egy férjre. Vigyázzatok, ne essetek ebbe a csapdába! Ennyit szerettem volna hozzáfűzni.

Fordította és átdolgozta: Incze Andrea

<http://sermons2.redeemer.com/category/sermon-hierarchy/growth/new-kind-community/singleness>

Tíz kérdés, hogy megvizsgáld a lelki egészséged

Donald S. Whitney

Valóban egy egészséges keresztyén életet élsz, vagy csak lelki dolgokkal foglalogd el magad? Íme, tíz kérdés, amely segíthet az önvizsgálatban.

1. Szomjúsággal vágyakozol-e Isten, a vele való mélyebb közösség és kapcsolat után?
2. Megfigyelhető-e az életedben, hogy egyre inkább Isten igéje irányít téged?
3. Növekedtél-e a mások iránti szeretetben?
4. Tapasztalod-e, hogy Isten egyre jobban jelen van az életedben?
5. Erősödött-e a mások fizikai és lelki szükségleteivel való féltő törődésed?
6. Gyönyörködsz-e Krisztus mennyasszonyában: a helyi gyülekezetedben és az egyházban?
7. Fontosabbá vált-e számodra a keresztyén élethez tartozó fegyelem és önfegyelem?
8. Rágódsz-e még a bűneiden, vagy valóban megértetted, mit tett Jézus érted?
9. Könnyebben tudsz-e megbocsájtani?
10. Vágysz-e a mennybe, és sóvárogsz-e az után, hogy ott végre Krisztussal lehess?

Fordította: Popovics Szidónia

<http://biblicalspirituality.org/product/ten-questions-to-diagnose-your-spiritual-health/>

Halálból az életre

*Oroszi Dóra
Korláthelmeç,
Kárpátalja*

Oroszi Dórának hívnak, és Kárpátalján születtem. Még kisgyermek voltam, amikor a szüleim hitre jutottak. Megtérésük előtt a helyi református gyülekezetbe jártak, azonban hamarosan elhagyták azt, mivel Isten kegyelméből meglátták az egyházban lévő hamisságot és istentelenséget.

A szüleim ezek után igyekeztek engedelmeskedni az 5Móz 6-ban megfogalmazott igéknek: *„Legyenek a szívedben ezek az igék, amelyeket ma parancsok neked. Tanítgasd ezeket fiaidat, és szólj ezekről, akár a házában ülsz, akár úton jársz, akár lefekszel, akár fölkelés [...].”* Így ettől kezdve életünk részévé váltak a családi áhítatok, s apa igeverseket is tanított nekünk.

Gyermekként közel éreztem magam Istenhez. Nagyon szerettem hallgatni a bibliai történeteket – emlékszem, volt egy kis piros Bibliám, amit rongyosra olvastam. A benne lévő színes illusztrációk Isten hatalmáról beszéltek: az egyiptomi tíz csapás, az égő csipkebokor vagy a felhő- és tűzoszlop ábrázolásai mind-mind ezt szemléltették. Sohasem volt tehát kérdés számomra, hogy létezik-e Isten vagy sem, hisz a szüleim is erre tanítottak, s a bibliai történetekről is hittem, hogy valóságok voltak. A hallott és olvasott eseményekben megmutatózó Isten azonban mégis távoli maradt számomra: nem volt kétségem afelől, hogy Ő abban a korban valóban hatalmas dolgokat vitt véghez, de napjainkban – különösen az én életemben – mindezt elképzelhetetlennek tartottam.

Jólnevelt, illemtudó gyermek voltam, a gimnázium kitűnő tanulója. Tanulmányi versenyekre jártam, sőt cserediák is voltam. Valósággal sütkéreztem tanárain és diáktársaim elismerésében, dicséretében. Eközben persze mindent kizárólag a magam érdemének tulajdonítottam. Mivel szorgalmas és kitartó voltam, különlegesnek tartottam magam, de ezekre a tulajdonságokra még sokáig nem tudtam Istentől kapott talentumokként tekinteni.

A gimnázium befejeztével felvettek az Ungvári Nemzeti Egyetem kémia szakára, ráadásul államilag támogatott képzésére, ami komoly eredmény volt egy magyar diák számára. Boldog voltam, elégedett önmagammal, a teljesítményemmel, és a büszkeségem mindinkább növekedett.

A gimnáziumi és egyetemi évek alatt már nem olvastam olyan áhítattal a Bibliát, mint kislányként. Serdülőként a világi hatások (zene, barátok) egyre jobban befolyásolták a gondolkodásomat, így már nem érdekelt az ige, és időpazarlásnak tartottam az azzal való foglalkozást.

Mindeközben egyetemi éveim alatt az otthonunkban egy házi közösség szerveződött, amelyet olyan hívő emberek alkottak, akik a szüleimhez hasonlóan elhagyták a református egyházat. A kis csoport igei alkalmain én is részt vettem, de csakis a szüleim kívánságára. Bár ők sohasem kényszerítettek, finoman mégis értésemre adták, hogy örülnének, ha én is jelen lennék. Az idő múltával azonban a bűneim egyre inkább megkeményítettek. A büszkeség, a gög és az önhittség útjára léptem, és eljutottam oda, hogy im-

máron a szüleimet megillető tiszteletet is megvetettem, és szembeszálltam velük. Nyíltan kijelentettem, hogy többet nem vagyok hajlandó részt venni ezeken az összejöveteleken. A velük való kommunikációt is csak a feltétlenül szükségesre redukáltam, makacs lettem, és bezárkóztam a saját világomba.

Eközben a világ is egyre jobban vonzott. A szülői házban való életet rabságnak éreztem, a szüleim keresztyénységét pedig szégyellni kezdtem, s el akartam menekülni otthonról. Az volt a tervem, hogyha befejezem az egyetemet, akkor elmegyek, hogy végre a magam ura lehessenek, s megkaphassam azt a szabadságot, amelyre oly régóta vágytam. Hála legyen az Úrnak, hogy neki más terve volt az életemmel...

Ekkorra a Bibliát már hosszú ideje a kezembe se vettem. Ha mégis, akkor undorral tettem. Lassan pedig már a gyerekkori jól ismert történetek is kezdtek a feledés homályába veszni. Apa – az állapotomat látva – időről időre beszélgetni próbált velem. Emlékszem, ezt mindig szelíden és szeretettel tette. Érdeklődött, próbálta megérteni, hogy mi az akadály annak, hogy átadjam az életemet Krisztusnak. Én viszont mindig csak hallgattam: egyfajta néma ellenállást tanúsítottam. A szívemben azonban bizonyos voltam abban, hogy nem vágyom arra az életre, amelyet a szüleim élnek, és más utat választok, mégpedig a világét.

Több tényező is volt azonban, amelyek mellett nem tudtam szemlehungyva elmenni. Az egyik ilyen a szüleim házassága volt. Láttam, mennyire szeretik egymást, s apa mindig hangsúlyozta, hogy az ő jó házasságuknak Krisztus a titka. Arra is felfigyeltem, hogy a házi közösségünk tagjaiból áradt az egymás iránti szeretet, az odaadás, s amiben csak tudták, segítettek, támogatták egymást. Ezek ellenére homokba dugtam a fejem: nem akartam tudomást venni róluk.

Miközben vágyva vágytam a világi dolgokra, a lelkemben mégis ürességet és céltalanságot éreztem. A trance nevű zenei stílus rabjává váltam, de egy idő után már ez sem tudott kielégíteni. A világi barátokkal töltött idő is csak rövid ideig okozott örömet. Akkori lelkiállapotom engem is megrémített. Menekülni akartam belőle, de nem tudtam, hogyan. A mindenható Isten azonban akkor is vezette az életem eseményeit, s azt a bizonyos estét is elkészítette, amikor apa újra leült beszélgetni velem. Ez az este viszont más volt... Bár most is hallgattam – mint korábban már annyiszor –, mégis miközben apa beszélt, és megpróbálta kifejezni, milyen csodálatos, amikor az ember Krisztusban új életet nyer, erős

feszítést éreztem legbelül, a szívem hevesen vert, leizzadtam, kimerültem. Egy idő után már szólni szerettem volna, de nem tudtam – mintha megkötték volna a nyelvemet. Ma, ezekre a percekre már az idő távlatából visszaemlékezve, úgy írnám le, hogy olyan volt, mintha a bensőm egy csata színtere lett volna, ahol a sötétség és a világosság erői küzdöttek. Ijesztő volt ezt átélni, de csoda született belőle. Az addigi ellenállást és keménységet Istenre való odafigyelés és utána való vágyakozás váltotta fel. Süket füleim hallóvá lettek.

Másnap reggel olthatatlan vágyat éreztem, hogy a kezembe vegyem a Bibliát. A megtérésem folyamata elkezdődött. Újra fel kellett fedeznem a Szentírást, és ahogy napról napra haladtam előre a tanulmányozásában, Isten kegyelmesen feltárta előttem a megváltás csodás művét. Megláttam, hogy bűnös ember vagyok, a bűneim pedig elválasztanak az Úrtól, sőt Isten igazsága alapján halált érdemlek. De megértettem azt is, hogy Isten az Ő irgalmából elküldte egyszülött fiát, Jézus Krisztust, hogy aki hisz benne, annak az örök élet ajándékát adhassa, mégpedig ingyen, kegyelemből. Ittam az evangélium szavait, a szívemet újra és újra felforrósította, s ez mélységes hálára és szeretetre indított Isten iránt. Jól emlékszem egy ígére, amely teljesen összetört: *„Isten azonban abban mutatta meg rajtunk szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, mikor bűnösök voltunk.”* (Róm 5,8) Szívem gonoszságával szembesülve térdre estem, megvallottam Krisztusnak bűnösségemet, és kértem Őt, hogy újítsa meg, s legyen az életem Ura. Miután átadtam az életemet neki, emlékszem, olyan békesség és megnyugvás töltötte be a lelkemet, amelyről az Ige azt írja: *„minden értelmet felülhalad”*. Megtérésem után Isten helyreállította az emberi kapcsolataimat is. Rávilágított arra, hogy milyen gonosz voltam a szüleimmel, testvéreimmel, és erős szeretetre indította a szívemet irántuk. Mélységesen hálás vagyok az Úrnak, hogy istenfélő, keresztyén szülőkkel áldott meg, akik – amint azt később megtudtam – sohasem adták fel az értem folytatott imaharcot.

Isten kegyelmében és kegyelméből élni azóta is örömteli és csodálatos. Az Ő drága szeretetét, gondoskodását és vezetését megtapasztalni pedig életem minden helyzetében gyönyörűséges. Ahogy a zsoltáros is mondja: *„Gyászomat örömmre fordítottad, leoldoztad gyászruhámat, és örömbé öltöztettél. Ezért szüntelen zeng neked a szívem, örökké magasztallak, Uram, Istenem!”* (Zsolt 30,12–13)

Olvására ajánljuk

Öröme teremtve (A boldogság titkai) Szexuális életről házásoknak

Szerzők: Dr. Ed és Gaye Wheat

Kiadja: KIA

Olyan világban élünk, amely naponta erőszakosan tolja arcunkba a szexualitást. Ebből adódóan sajnos gyakran abban a tévképzetben élünk, hogy mi már csaknem mindent tudunk, így nincs szükségünk „felvilágosításra”, esetleg azt is elhiszük, hogy a szeretkezés egy olyan dolog, ami megy magától. Eközben azonban megfigyeljük arról, hogy a világi médiától ugyan hiába remélünk helyes útmutatást a biblikus szexuális élettel kapcsolatban. Házáséletünket gyakran számos megválaszolatlan kérdés, téves elképzelés, rossz hozzáállás, helytelen igeértelmezés nyomorítja, s vagy félszegségünk, vagy szégyenérzetünk miatt ezekről senkit nem merünk megkérdezni. Tájékozatlanságunk felszámolásában vagy évtizedes görccseink feloldásában jó segítségünk lehet e hívő orvosházaspár írása.

A szerzők olyan biblikusan értelmezett szexuális szakismereteket adnak közre, amelyek érthető nyelvezeten foglalják össze a házásélet biológiai és lelki vetületeit. Alapfeltevések, hogy Krisztusban soha nem lehet túl késő ahhoz, hogy megváltoztassuk a házasságunkat. Emellett vallják, hogy Isten elsősorban azért ajándékozta nekünk a szexualitást, hogy általa áldást és örömet adjon az embernek, így felelőségünk megtanulni, hogyan töltekezhetünk be ezzel az örömmel, s hogyan tölthetjük be társunk szükségéit is.

A könyv diszkrétan, ugyanakkor rendkívül nyíltan fogalmaz, és konkrét helyzeteket tár elénk. Olyan témákat tárgyal, mint a szeretkezés fázisai és technikái, az aktus során fellépő fájdalmak és azok lehetséges okai, a nemi fertőzések, a merevedési zavar, a szexuális beteljesülés hiánya, a terhesség alatti és utáni, illetve az időskori szexuális élet, de beszél a fogamzásgátlás vagy éppen a fogamzás elősegítésének lehetséges módjairól is. A fejezetek a gyakorlati tanácsok mellett folyamatos, Isten előtti önvizsgálatra szólítanak fel, s nem tévesztik szem elől, hogy a jó szexuális élet elsősorban nem a praktikák elsajátításában, hanem a házasfelek közti őszinte, nyílt és szeretetteljes kommunikációban rejlik.

A Szentírás szerint, ahogy a házasság elsődleges célja a közösség megélése, úgy a szeretkezés legfőbb irányítója a szeretet kifejezése kell, hogy legyen. Ed és Gaye Wheat tanácsai abban segíthetnek, hogy növekedhessünk ebben a szeretetben, s arra bátorítanak, hogy vessük alá magunkat egy olyan biblikus szemléletváltásnak, amely Isten eszköze lehet abban, hogy a szexualitás területén is átfurmáljon bennünket.

Beszélj a könnyeiddel!

„Akik könnyhullatással vetnek, vigadozással aratnak majd. Aki sírva megy, amikor vetőmagját viszi, örvendezve jön vissza, amikor kéréit hozza.” (Zsolt 126,5-6)

A vetés nem szomorú dolog, és könnyebb munka, mint az aratás. Szépek azok a napok, amikor nagy remény lehet a termésre. Azonban a zsoltáríró azokról beszél, akik könnyhullatással vetnek, akik sírva viszik a vetőmagjukat. Akkor mégis miért sírnak ők?

Úgy gondolom, hogy a sírás oka nem magában a vetésben rejlik, nem abban, hogy szomorú vagy nehéz munka lenne az. Semmi köze nincs a vetéshez. A vetés egy munka csupán, amit akkor is el kell végezni, amikor szomorú dolgok történnek az életben. A termés nem vár addig, amíg a gyászunk véget ér, vagy amíg megoldjuk minden problémánkat. Ha azt akarjuk, hogy legyen mit ennünk télen, ki kell mennünk a mezőre, és el kell vetnünk a magot, akár sírunk, akár nem. Ha ezt teszed, akkor a zsoltár azt ígéri, hogy „örvendezve fogsz aratni”, „örvendezve fogod kéréidet hazahozni”. Ez nem azért van így, mert a vetés könnyei teremnek az aratás öröme, hanem azért, mert maga a vetés eredményezi az aratást. Erre emlékezned kell akkor is, amikor a könnyeid azt súgják, hogy add fel, ne vesd el a magot!

Tehát a feladat a következő: amikor vár rád a munka, miközben szomorú vagy, és a sírás környékez, menj, tedd a dolgod könnyek között is! Légy józan! Mondd a könnyeidnek: „Könnyeim, én megértelek titeket. Hallom, amint azt sugalljátok, hogy hagyjak fel mindennel, az étellel. De itt van ez a mező, amely arra vár, hogy bevessem (mosatlan, javítani való autó, prédikáció, amit meg kell írni).” Ezután Isten Igéjére támaszkodva ezt mondd: „Könnyeim, tudom, hogy nem fogtok örökké folyni. Tudom, hogy munkám végül áldást fog teremni. Szóval, könnyeim, hát potyogjatok, ha akartok! Azonban én hiszem – ámbár nem látom, és nem érzem még –, hogy vetésem végül termést fog hozni. Ti, könnyeim pedig, öröme fogtok változni!”

Fordította: Béla Éva

<http://solidjoys.desiringgod.org/en/devotionals/talk-to-your-tears>

Születésszabályozás és családtervezés

SZŐKE IMRE

Jelen írásunk egy kényes és néha túlhallgatott, a privát szférához tartozó elvi kérdést jár körül, mely így hangzik: Lehet-e keresztyénként bármilyen születésszabályozó, netán fogamzásgátló eszközzel, módszerrel élni? A hitvalló keresztyénségen belül két tábor létezik: az egyik ezt (látszólag) teljesen az Úrra bízta, és minden beavatkozást helytelenít, a másik megengedőbb és a személyes felelősséget hangsúlyozza – szintén Isten Igéje alapján. Mi ez utóbbiak közé tartozunk, és ennek okait szeretnénk röviden ismertetni. Tisztában vagyunk, hogy a területi korlátok miatt sok kérdésre nem tudunk kitérni. Továbbá sem a születésszabályozás indokolt eseteit, sem annak módszereit most nem kívánjuk taglalni.

Rövid történelmi áttekintés

Témánkat távolról indulva kell felvezetni, mivel a szexualitásról alkotott képünk nem előítéletmentes, és nem is új keletű. Bár protestánsok vagyunk, a katolikus gondolkodás ebben (is) észrevétlenül befolyásol. A katolikus teológia ebbéli alakulására pedig nagy hatással volt a görög és római kultúra, illetve az akkori társadalmi viszonyok. Mi jellemezte az első századokat? Kultikus paráznság, erkölcstelenség, abortusz, gyerekgyilkosságok (Tartaroszba dobták

őket), korai meddőség, nemi betegségek stb. Ilyen helyzetben az egyház – helyesen, de kicsit ellenreakcióként is – hangsúlyozta a házasság szentségét és az utódok nemzésének köteleességét. Az 1Móz 1,28 alapján a szaporodást isteni parancsnak tekintették. Alexandriai Kelemen elment odáig, hogy kimondta: azok a házastársak, akik nem gyereknemzés céljából létesítenek szexuális kapcsolatot, a természet törvényei ellen vétkeznek. A természet rendje – ebben a megközelítésben – egyben Isten kijelentése is az Ő céljairól, ezért semmilyen természetes folyamatba nem lehet beleavatkozni. Eme álláspont kialakulásában Ágostonnak is jelentős szerep jutott (sajnos korábbi bűnös tapasztalatai zavarhatták abban, hogy higgadt véleményt formáljon). Ő a IV. században élt és úgy a katolikus, mint a protestáns gondolkodást egyaránt befolyásolta. Szerinte a szexualitás bűmentességéhez egy dolog szükséges: mindig a szaporodás kell, hogy legyen a cél. Mivel az eredendő bűn nemzés útján adódik tovább, a szexuális vágyat – ami testi és bűnös – ellensúlyozni kell valami pozitív dologgal, ezt pedig a szaporodásban látta. Ha nem gyereknemzés a cél, a szexuális együttlét bűn. Talán innen származik – még egyes keresztyén nőknél is – hogy a szex rossz dolog, bűnös kívánság. Itt már tetten érhető, hogy születésszabályozásról, be-

avatkozásról szó sem lehet. Ez aztán évszázadokon át meghatározta az egyház szemléletét. Mégis a közép-korban voltak olyan teológusok, akik próbálták ezt a képet kissé árnyalni. A XIII. században Auxerre-i Vilmos már a szülők felelősségéről beszélt: nem csak nemzeni kell gyerekeket, hanem gondoskodni nevelésükről, tanításukról, főként lelki épülésükről. Mivel ők is teljes értékű emberi lények, nem csak születésükre kell lehetőséget biztosítani, hanem egy teljesebb életre is; azaz indokolt egy holisztikusabb szemlélet alapján mérlegelni. De ez sem vezetett sok változáshoz. Nagyon lépve előre, 1930-ban XI. Pius pápa Casti Connubii című enciklikájában kimondta: semmiféle módon nem lehet beleavatkozni az élet rendjébe. Tiltott az, hogy az élet kialakulásának lehetőségét kizárjuk a szexuális együttlétekből. Ez a természeti törvények és Isten törvénye ellen lenne. A nemi szerveket arra kell használni, amire adtak. Másra nem lehet. De volt egy kiskapu: ha bizonyos természetes biológiai folyamatok miatt nem fogantat meg a gyermek. Így terjedt el a köznyelvben csak nap-tármódszerként ismert születésszabályozás, melyet az egyház hallgatólagosan megengedett, mondván, hogy ez természetes módszer. 1968-ban VI. Pál, Humanae Vitae című enciklikájában szintén tiltotta a mesterséges közbeavatkozást. Csupán az önmegtartóztatás (absztinencia) jöhetett szóba. Ezt az álláspontot 1981-ben II. János Pál megerősítette. A katolikusok teológiában tehát a kijelentett természeti rend kap nagy hangsúlyt, a fogamzásgátlás pedig tiltott. Ehhez képest fölöttébb érdekes, hogy például Olaszországban elég kevés gyermek születik. Valamit mégis tesznek a hívek.

A reformátori teológia az élet és a házasság szentségét elfogadva kidomborít valami mást is. Bár a reformátorok nem írtak túl sokat a fogamzásgátlás lehetőségeiről, két változás a korábbiakhoz képest mégis szembevetőd. Egyrészt a házasság immár nem sákramentum, hanem teremtési rend; másrészt a házasságon belül a házastársak közössége és az egymásnak való szolgálat vált hangsúlyossá. A házasságban a két fél kapcsolata a lényeges elem, mintegy el-lensúlyozva, de nem kizárólagossá téve a szaporodás aspektusát. A szexuális együttlét is ezt a kapcsolatot kell, hogy erősítse – ha születik gyermek, ha nem. Ez fontos része a házasságnak. „A feleségének adja meg a férj a köteles jóakaratot; hasonlóképpen a feleség is a férjének. A feleség nem ura a maga testének, hanem a férjé; hasonlóképpen a férj sem ura a maga testének, hanem a felesége. Ne fosszátok meg egymást, hanemha egyenlő

akarattól bizonyos ideig... azután ismét együvé térjetelek, hogy a Sátán meg nem kísértsen titeket, mivelhogy magatokat meg nem tartóztathatjátok.” (1Kor 7,3-5)

Végül, látnunk kell azt is, hogy a XX. századig a születésszabályozás nem volt központi téma keresztények között. Egyszerűen nem kellett ilyesmivel foglalkozni. Eleve nagy volt a gyerekhalandóság (a gyerekek kb. fele meghalt), de a háborúk, járványok is megtizedelték őket. Továbbá az emberek viszonylag szerényen éltek, biztosítani tudták azt a minimumot, amely akkoriban szükségeltetett a gyerekvállaláshoz. Ha ma valaki sok gyereket akar vállalni, ám tegye, csak ne igazítsa igényeit a mai modern kor elvárásaihoz. Érje be kevéssel, hogy megkímélhesse magát és gyerekeit a csalódástól és az irigységtől.

Milyen szempont nem jelent meg a fenti megközelítésben?

A korábban ismertett szemlélet azt hangsúlyozta, hogy Isten az élet teremtője. Ez rendben is van, hiszen maga a szaporodás is bizonyos mértékben Isten teremtési munkájának reflektálása. Továbbá, a héber kultúrában a gyermek áldás, annak hiánya pedig átok volt. Ilyen előzmények után úgy tűnhet, hogy nincs semmilyen létjogosultsága a születés szabályozásnak, hiszen ha Isten szuverenitását elfogadjuk, hagynunk kell, hogy Ő döntsön helyettünk a gyermek érkezésének időzítéséről. A mi dolgunk csupán anyyi, hogy szexuális életet éljünk.

De van egy másik vetülete is ennek a kérdésnek. Az 1Móz 1,26-28 szerint Isten képére vagyunk teremtve, ami nagyon megkülönböztet minden más teremtménytől, jelesül az állatoktól. Ebből sok minden következik. Nem csupán részei vagyunk a természetnek – holmi mechanikus törvényeknek, ösztönöknek és biológiai folyamatoknak alávetve –, hanem a világért felelős uralkodók és sáfárok is. Hogyan akarunk a világ felett uralkodni, ha magunk felett sem tudunk? Hogyan akarunk szabályozni, megtervezni dolgokat ebben a világban, ha a magunk életét nem tervezzük meg? Ebbe a gyermek vállalása is beletartozik. Ha nem tudod gyerekedet felnevelni, nem lesz, aki uralkodjon. Rajtad fognak uralkodni, ha bankkölcsönből neveled. Esetleg a gyámhatóság kiemeli a családból. Ebből következik, hogy van felelősségünk a gyermekvállalásban. Ez nem jelenti azt, hogy Isten szerepét játsszuk, csupán annyit, hogy felelősek kívánunk lenni ebben a tekintetben is. Nem az a mi elhívásunk, hogy passzívan szemléljük a biológiai folyamatok lefolyását, hanem az, hogy Isten

terve szerint igazassuk életünket, beleértve annak minden területét. Érdekes megfigyelni, hogy ritkán bízunk a dolgokat természetes folyamatokra. A gyerekek születése után is beavatkozunk a dolgok menetébe például azzal, hogy imádkozunk érte. A beavatkozás nem az Ördögtől való. Isten rendjében például a gyomor azért van, hogy emésszen. Tehát élelemmel kell megtölteni. De egy magasabb rendű szempont ezt a biológiai alaprendeltetést szabályozhatja; ha böjtölünk, mértékletességet tanúsítunk, vagy ha fogyókúrát kezdünk el. Be lehet avatkozni tehát a természetes biológiai folyamatokba. A gyereknemzés sem kivétel ez alól. Miből gondoljuk, hogy pont itt kellene a felelőségünkről lemondani, miközben számos kisebb dologban felelősen döntünk? Lássuk be: életünk nagy döntéseiben igen fontos szerepünk volt. Megtérésünkkor is született bennünk egy döntés (függetlenül attól, hogy Isten kezdte el bennünk a jó munkát), a párválasztás kapcsán is döntöttünk, igen, úgy fülig szerelmesen is (még ha tudjuk, hogy Isten rendelte ki a társunkat), és igen a gyerekvállalásunkban is van felelőségünk (miközben nem vitatjuk, hogy az Úr adja az új életet az anyaméhben). Mi több: a Szentírás egyenesen párhuzamot von lelki és testi születés között. A hívó ember „nem vérből, sem a testnek akaratóból, sem a férfúnak indulatjából, hanem Istentől született...” (Ján 1,12) Mindkét születésnél jelen van az akarat-faktor; miként Isten akaratából van az újjászületés, akként a férfi akaratából, indulatából van a testi születés. Tehát nem tudjuk kizárni magunkat ebből a folyamatból.

Néhány eloszlátandó félreértés

A születésszabályozást helytelenítők más bibliai érveket is használnak. Most csupán néhányat említünk:

- ♦ Gyakran hivatkoznak az 1Móz 1,28-ban levő sokasodás parancsára. De ezzel óvatosan kell bánni. Nem lehet figyelmen kívül hagyni azt a történelmi helyzetet, amikor elhangzott. Továbbá kérdés, hogy abszolút parancsként értelmezzük-e? Ha igen, a házastársaknak mindent meg kellene tenniük azért, hogy ezt maximálisan betöltsék. Életcéljuknak kellene tekinteni, hogy minél több gyereket nemzzenek, akár fáradtak, akár betegek stb. Lehetőleg egymás után. S mi van azokkal, akiknek nincs gyerekük? Ők talán engedetlenségben élnek?
- ♦ Elhangzik Onán esete is, akit az Úr megbüntetett (1Móz 38). De itt nem a születésszabályozás volt az elsődleges probléma, hanem az,

hogy nem akart örököszt támasztani elhunyt testvérének.

- ♦ Aztán egyesek a 127. és 128. zsoltár szép paszuszusait szokták emlegetni. Ezek a versek a gyerekáldásról szólnak és valóban csodálatosak – sok nyílvessző a tegezben, gyerekek az asztal körül stb. De figyeljük meg, hogy az asztal körül nem nélkülöző gyerekek ülnek, sem frusztrált szülők, akik nem tudják biztosítani gyerekeik megélhetését. Ez a két zsoltár egy lelkileg stabil, harmonikus otthont mutat be, ahol a feleség is otthon van – és nem túlórázik. Nem túlterhelt, a munkában megfáradt nő, aki netán mártírként éli meg az anyaságot.
- ♦ Sokan úgy gondolják, hogy a szabályozáspártiak nem járnak hitben. Óvatosan kell ezzel is bánni. A hitben járást nem (csak) ebben kell megmutatni. Előfordult már, hogy ez csak egy – jövőt megelőlegező – kegyes szlogennek bizonyult, miközben a szülők a jelenben sem jártak már az Írás szerint. Aztán később ezek a hitben elindulók végül látásban fejezték be a gyereknevelést. Nem egyszer láttunk panaszkodó, elégedetlenkedő és irigykedő szülőket, akik nem mutattak jó példát a vállalt nagycsaládos modellel. Vigyázzunk, a hitben járás és a tervezés egymást nem kizáró lelki magatartások! (Lk 14,28)

Végső összegzések

A születésszabályozás legvehemensebb ellenzőinek is be kell tehát látniuk, hogy valamilyen módon mindenki beavatkozik a természetes folyamatokba. Az absztinencia egy beavatkozás, miként az is, ha az egyik házastárs a fal felé fordul, s jelzi, hogy nincs kedve a másikkal való együttléthez. De beavatkozás az is, ha túl gyakori vagy túl ritka a szexuális együttléte. Úgy gondolom, hogy ezek után kimondhatjuk: keresztyénekként van felelőségünk ebben a kérdésben. Imádkozzunk, hogy ki-ki meglássa mit vár el az Úr tőle! Nem vagyunk egyformák. Isten előtt csendesdjünk el, s imádságban kérdezzük: hány gyereket vállaljunk. Természetesen leszögezve azt, hogy ha a dolgok nem a mi elképzeléseink szerint alakulnak, feltétel nélkül életpártiaknak kell lennünk. Azaz valljuk, hogy a megtermékenyült és beágyazódott embrió nem sérülhet, ilyenkor őt maximális védelem illeti meg.

Curcubet Gábor

Laosz

Börtönben az evangéliumért

A laoszi hatóságok letartóztattak két hmong¹ keresztyént, mert engedélyt kértek, hogy hirdethessék az evangéliumot. Egyikük, Visay, frissen végzett egy bibliaiskolát. Ott hallotta, hogy meg kell állnia erősen a hitben.

A bibliaiskola végeztével tervet készített a hmong falvak misszionálására. Fiatal, lelkes hívőként 11 falvat akart meglátogatni. Felmérések segítségével szeretett volna beszédbe elegyedni a lakosokkal, s elmondani nekik az evangéliumot. Dávid nevű barátja szívesen segített neki terve megvalósításában. Visay mielőtt meglátogatta volna a listáján szereplő falvakat, engedélyt kért erre a hatóságoktól. A helyi, törzsi falvakban nem látják szívesen az idegeneket, ezért is akart törvényesen eljárni. Amikor felhívta a falu vezetőjét telefonon, az arra kérte, hogy személyesen vegye át tőle az engedélyt. Mivel az utolsó pillanatban nem tudott elmenni, megkérte Dávidot, hogy képviselje a falu vezetőjénél.

Dávidnak azt mondta a falu vezetője, hogy elkezdheti a felmérést. De ez csapda volt: félóra múlva négy rendőr jelent meg, hogy letartóztassa, mert Jézusról beszélt. Elvitték a legközelebbi városi őrsre.

Másnap Visay megpróbálta meggyőzni a rendőröket, hogy engedjék szabadon a barátját, hiszen a Dávid által használt felmérések az ő anyagai voltak. Őt is börtönbe zárták, egy másik cellában helyezték el. A börtönfeltételek kemények voltak. Két nap után azonban szabadon engedték, mert testvére kifizette a büntetést. Dávidnak azonban továbbra is a börtönben kellett maradnia, mert fogvatartóinak elmondta, hogy a bibliaiskola befejezése után egy 5000 fős konferenciát kíván szervezni a hmongoknak. A laoszi rendőrök azt gondolták, hogy ha Dávid megmozgat 5000 embert, akkor a hmongok keresztyénné lehetnek, és többé nem vetik alá magukat a kommunista hatalomnak. Ugyanakkor az „államvallás”, a buddhizmus nem zavarja a kommunista hatalmat.

Visay hetente látogatta barátját, ételt és pénzt vitt neki, és tovább kérlelte a hatóságokat, hogy engedjék szabadon. Dávidot végül hat hónap nehéz börtön után szabadon engedték.

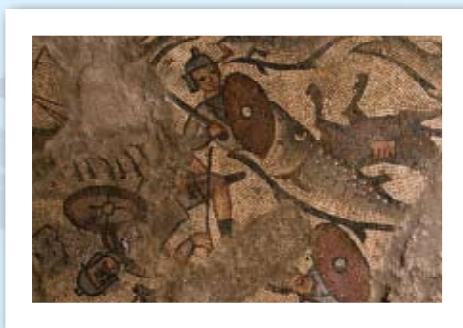
1. A hmongok egy Kína, Vietnán, Laosz és Tájföld hegyvidéken élő népcsoport. Forrás: https://en.wikipedia.org/wiki/Hmong_people

Visay és Dávid elvégezte a bibliaiskolát. Most mindketten hirdetik az evangéliumot Laoszban. Visay elmondta: „A velem történt események során bátrabb lettem, és megértettem, hogyan szolgálhatok ebben az országban. De ezután sokkal jobban kell vigyáznom.”

Izrael

Ókori zsinagóga romjainál találtak bibliai jeleneteket ábrázoló mozaikot

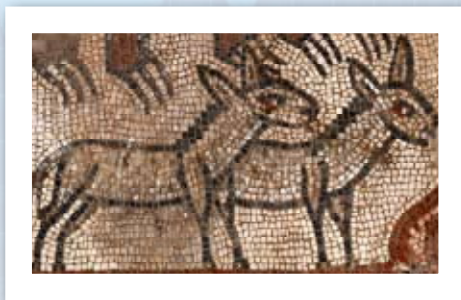
Huqoq római kori zsinagógájánál dolgozó régészek újabb mozaikot tártak fel. Korábban már találtak olyat, mely Nagy Sándort ábrázolja, amint fogadja a zsidó papokat és olyanokat is, melyeken Sámson látható a rókákkal, valamint szintén Sámson Gáza kapujával. Az új mozaik Noé bárkáját ábrázolja és az átkelést a Vörös-tengeren.

Huqoq zsinagóga mozaikja: A Fáraó seeregének pusztulása – Photo: National Geographic

Jodi Magness ásatásvezető elmondása szerint az átkelést ábrázoló mozaikok igen ritkák. Két mozaikról tudnak, az egyik Dura Europosban, Szíriában látható, de azon nem ábrázoltak katonákat evő halakat. A másik Izraelben, Wadi Hamanban található, nagyon rossz állapotban.

Ugyancsak két, Noé bárkáját mutató mozaikról tudnak a régészek.

Huqoq zsinagóga mozaikja: Noé bárkája felé tartó állatok – Photo: Baylor Egyetem

TAMÁS SÁNDOR

A KERESZTYÉNSÉG ÖTÖDIK SZÁZADA

Az egyháztörténelemben kevés olyan személy van, akit mind a katolikusok, mind a protestánsok előszeretettel idéznek és nagyra tartanak. Ágoston ilyen személynek számít. 354-ben Thagastéban (Algéria) született pogány apától és hívő keresztyén anyától. Apja korán meghalt, de halála előtt megkeresztelkedett. Ágoston görög bölcseletet és retorikát tanult, majd apja halála után retorikát tanított is, mivel el kellett tartania a családját.

Szülővárosában megkezdett tanulmányait 371-től Karthágóban folytatta. Itt feleségül akart venni egy nőt, ebből a kapcsolatból Ágostonnak fia is született, akit Adeodatusnak hívtak. A bűnök különféle formáját gyakorolta abban az időben. Így ír erről az önéletírásában: „Meg kell emlékezni undok módon elkövetett cselekedeteimről és a testi romlottságról, amelybe zuhant a lelkem. Nem mintha szeretném őket, hanem azért emlékezem rájuk, hogy szeresselek téged Istenem...”

Egy időben a perzsa eredetű manicheizmus követője volt, amely vallás szerint a világmindenségben két végső elv, a világosság és a sötétség érvényesül. Ez az elmélet a gonosz létét elismeri, de tagadja, hogy felelősek vagyunk a gonosz tetteinkért, amelyek a sötétségből erednek. Soha nem lett meggyőződéses manicheus, hanem mindig arra várt, hogy egyszer majd részese lehet a beigéret bölcsességnek. Filozófiai tanulmányai azonban a manicheizmus belső ellentmondásainak felismerésére vezették.

Ambrus (339-397) prédikációja és valószínűleg a nagy püspök életútja is hatással volt Ágostonra. Ambrus gazdag római család szülötteként Észak-Itália kormányzója volt Milánóban. Itt az Arius-

Athanasius vita miatt utcai harcok is zajlottak. Bár ügyvéd volt, mégis közfelkiáltással püspöknek választották. Életét az ige hirdetésére, a keresztyénség védelmére szánta. Ambrus prédikációi eloszlatták Ágostonnak az Ószövetség értékével kapcsolatos aggályait. Azt is felismerte, hogy a bölcsesség elnyeréséhez szükséges a hit, ami pedig a Szentírás tekintélyén nyugszik.

Ágoston gondolatilag meggyőződött a keresztyénség igazáról, de visszariadt a cölibátus' kilátásától, ugyanis azt feltételezte, hogy a teljességgel odaszánt keresztyén ember általában cölibátusban él. Lelki tusakodása idején egy nap kiment a kertbe, ahol egy játszó gyermek hangja megszólította: „Vedd és olvasd!”. Ágoston felnyitotta Pál levelét a Róma 13,13-14-nél: „Mint nappal, ékesen járjunk, nem dobzóadásokban és részegségekben, nem bujálkodásokban és feslettségekben, nem versengésben és irigységben, hanem öltözzétek fel az Úr Jézus Krisztust, és a testet ne tápláljátok a kívánságokra.” Ez 386 augusztusában történt és 387 húsvétján barátjával, Alypiusszal és fiával, Adeodatusszal (aki akkor 15 éves volt) együtt megkeresztelkedett. 397 augusztusában lett Hippo város püspöke. Püspökké válása majdnem olyan nagy változást idézett elő Ágoston gondolkodásában, mint megtérése.

Püspökként óriási munkát végez. Minden szombaton és vasárnapon prédikál (sokszor hétköznapi módon is); gondoskodik a szegényekről, a betegek-ről és az árvákról; neveli a klerikusokat; szerzetházakat alapít férfiak és nők számára; tartja a kapcsolatot

1. Nötlenség

a világi hatóságokkal. Időnként hosszú utakat tesz meg, hogy részt vegyen az afrikai zsinatokon. Harcol a manicheusok, a donatisták, a pelágiánusok és a pogányok ellen.

Külön felelősségének érezte a manicheusok elleni küzdelmet, hiszen ő közvetlenül megismerte a tantételeiket, és korábban számos embert maga „téritett” erre az eretnekségre. Igen erőteljesen lépett fel a donatisták ellen is. A donatista szakadár mozgalom romlásba döntötte az afrikai egyházat. Azt tanították, hogy az igazi egyház csak náluk található meg, mert közöttük nincsenek bűnösök, míg a katolikus egyház bűnös tagjai miatt megszűnt Krisztus valódi egyháza lenni. Amikor Ágoston színre lépett, a donatisták uralták a terepet, az afrikai katolikus egyház helyzete ellenben erősen elbizonytalanodott. 412-re Ágostonnak azonban sikerült megfordítania ezt a folyamatot, mégpedig úgy, hogy elsősorban teológiai támadta a donatizmust.

Ágoston szállka volt a donatisták szemében. Azt hirdették a szószékeiken, hogy üssék őt agyon, mint egy farkast, mert zavarja a nyáját. Néhányszor útközben rá is támadtak, hogy megöljék, de mindannyiszor sikerült megmenekülnie. Mikor azonban a donatisták zsinatra jöttek Karthágóba, alaptételének megfelelően „gyűlöld a tévedést, de a tévedő embert szeresd” mérsékletre intette híveit: „Betegekkel van dolgotok! Begyulladt a szemük, ezért nagyon óvatos és gondos ápolásra szorulnak. Most senki nem keresheti a vitát, még csak nem is védheti a maga hitét vitatkozással, mert abból szikra pattanhat ki. Lehet, hogy azt mondjátok: 'Attól tartunk, hogy egyáltalán nem lehet segíteni ezen a bajon.' Megengeditek, hogy javasoljak valamit? Mi (a zsinati atyák) tárgyalunk értetek, ti pedig imádkozzatok értünk!”

Alighogy a donatisták szétszóródtak, Ágostonnak a pelagianizmussal kellett szembenéznie. Pelagius skót vagy ír szerzetes volt,² aki azt tanította, hogy a keresztyén ember Isten tanításának és Jézus Krisztus példájának a segítségével bűn nélküli életet élhet. Ágoston a kegyelem tanának megértése okán vallotta, hogy magát a hitet is Isten adja, az is kegyelmi ajándék. Az 1Kor 4,7 („Mid van, amit nem úgy kaptál”) alapján vallotta, hogy az üdvösség teljes egészében, kezdetétől a végéig Isten kegyelméből van, ez azoknak adatik meg, akiknek Isten adja, akiket erre kiválaszt. „Nem azé, aki akarja, és nem is azé,

aki fut, hanem a könyörülő Istené”. Ezt a gondolkodást tükrözi Ágoston leghíresebb műve a *Vallomások* c. önéletírás is: „Te ébreszted föl bennünk magasztalásod örömét, mert magadnak teremtettél bennünket és nyugtalan a szívünk, míg meg nem nyugszik benned...”³ A pelagianusok ellen majdnem húsz évig harcolt, főként írásaival, de állami és egyházzpolitikai eszközökkel is.

Rengeteg levelet írt a hit védelmében. Az élete vége felé szerzett egyik írásában felsorolja saját műveit. Ebből a listából kiderül, hogy 232 könyvet írt. Sevillai (Szent) Izidor egyszer azt írta, hogy aki azt állítja, hogy ő elolvasta Ágoston összes írását, az „hazug”.⁴

Ágoston művei igen sokrétűek. Apologetikai műveiben kimutatja a manicheus dualizmus tarthatatlanságát. Bizonyítja, hogy a keresztyén hit nem vakhit, mivel vitathatatlan észérvekre alapozódik.

Gigantikus műve az „*Isten városa*”, amelyet 413-tól 426-ig írt, és amelyet több részletben adott ki. A pogányok azzal vádolták a keresztyéket, hogy a birodalmat sújtó csapások az istenek haragjának következményei, amelyeket azért zúdítanak Rómára, mert a keresztyén hit kedvéért elhagyta ősi isteneit. Bemutatja a pogányság terméketlenségét, és szembeállítja egymással Isten és a világ városát. Az isteni gondviselés átjárja az egész történelmet.

Dogmatikai műveket is írt, mint például „*A hitről és hitvallásról*”-t, amelyben megtalálhatjuk szentháromságtanának kezdetét. Legfontosabb dogmatikai műve *A Szentháromságról*, amely döntően befolyásolta a nyugati szentháromságtani nézeteket.

„*A házasság hasznáról*” című művében a Jovinianus által kirobbantott vitára reagál, és a házasság méltóságát hangsúlyozza. Közvetlenül utána írta „*A szent szüzességről*”-t, amelyben pedig a szüzesség méltóságát emeli ki.

Exegetikai művei: Négy kommentárt írt a *Genesishez*, kettőt allegorikus módszerrel, kettőt pedig a szó szerinti jelentésre figyelve. Számos újszövetségi kommentárja közül megemlíthetjük *Az evangélisták közti összhangról*-t, amely az evangéliumok közötti eltérések problémáját tárgyalja és az evangélisták szavahihetőségét védi. Ágoston Hippo városának vandálok általi ostroma idején vesztette életét 430. augusztus 28-án.

3. Vallomások 1:1

4. Joseph A. Gallegos: A Primer On The Church Fathers (<http://www.cin.org/users/jgallegos/cfathers.htm>)

A Római Birodalom ebben az időben a hanyatlás korát élte. 410-ben Alarich gót katonái kifosztották Rómát, a birodalom nyugati központját. A keresztények azon keseregtek, Isten hogyan engedhet-e ezt megtörténni; a pogányok pedig elkeseredve mondták, hogy mindaddig, amíg Róma a maga isteneit imádta, nagy és sebezhetetlen volt, most pedig a keresztények miatt romlásnak indult.

452-ben Attila és a hunok is eljutottak Rómáig.

455-ben afrikai vandálok érkeztek Rómába, és bár Nagy Leónak, Róma akkori püspökének sikerült lebeszélne a behatókat az értelmetlen mészárlásról és rombolásról, de nem tudta megakadályozni, hogy kifosszák a várost, és sokakat rabszolgának hurcoljanak el. A reneszánsz óta 476 jelképezi a nyugati birodalom végső összeomlásának dátumát, mert mindaddig a császárok legalább névlegesen trónon maradhattak, még ha a tényleges hatalom már a barbár vezérek kezében volt is. 476-ban a barbár hadvezér, Odoacker Ravennában lemondatta a névleges császárt, Romulus Augustulust, és Itália királyának tette meg magát. Ez az esemény a lakosságot nem befolyásolta, hiszen az életükben nem sok változás történt.

4. Az V. század rövid kronológiája

411 • Augustinus győzelme a donatisták felett a karthágói dispután.

411-529 • Harc keleten Ágoston kegyeletana felett / a megigazulás kérdésében.

413 • A vandál Alarich feldúlja Rómát.

430 • Ágoston halála (szül. 354)

431 • Efézusi zsinat (3. ökumenikus), II. Theodosius hívta össze. Elutasították a nestorianizmust (Krisztus isteni és emberi természetének éles megkülönböztetése, két személy egy testben), így a nestorianusi harc (428–431) lezárult. Elutasították a pelagianizmust (Isten nem kíván olyat az embertől, amit ne tudna teljesíteni; önmegváltás).

432 • Patrik Írországba megy.

440–461 • I. (Nagy) Leó a pápai hatalom eszmei megalapozója. A görög kelet kivételével az egész egyházra kiterjesztette hatalmát. A Péter kultusz kiteljesedése. Péter utódának vallotta magát. Vallási primátusát állította szembe Konstantinápoly politikai elsőségével. Egyesek szerint már Vicarius Christiként értelmezte hivatását, és ő volt az igazi pápa.

451 • A kalcedoni zsinat (4. ökumenikus) elvetette a monofitizmust (Krisztus emberi természete teljesen feloldódott az isteniben, egy természet maradt a testben). A nestorianizmust is elvetette. A patriarchátus már nem egyenrangú, az élen Róma és Konstantinápoly áll. I. Leó hevesen tiltakozott ez ellen is, Rómának követelve az abszolút főséget.

452 • I. Leó ajándékokkal rábírrja Attilát, hogy kímélje meg Itáliát és Rómát egy újabb csapástól.

455 • A vandálok pusztították Rómát.

476 • A Nyugatrómai Birodalom bukása (A Keletrómai 1130-ig állt fenn)

484–519 • Első egyházszakadás. A római pápa (II. Félix) és a konstantinápolyi pátriárka (Accacius) kölcsönösen kiátkozták egymást.

492–496 • I. Gelasius lett Róma püspöke, jelentős teológus. A „két hatalom elmélet” egyik elvi megalapozója; vallási dolgokban a császár mindenkor alá van vetve a pápának, világi dolgokban ugyanakkor az egyház is alá van rendelve a császári hatalomnak.

493–553 • Róma az ariánus keleti gót királyság gyűrűjében élt.

498 • A frank Klodvig (482–511) politikai indíttatásból áttér a keresztény hitre. A katolikus egyház legfőbb támasza lesz.

Gyülekezeteink elérhetősége és alkalmaink

MAGYARORSZÁG

BALATONALMÁDI

Kapcsolat: Bagoly Gyula
Endre u. 11.
tel: 06-30-2698643

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
szombat: 16:00 – IB
vas.: 10:30 – IT, 14:00 – FB

BUDAPEST

Kapcsolat:
Szabó Péter András
1112 Neszmélyi út 13.
tel: 06-30-1842142

Alkalmak

szerda: 18:00 – FB
csütörtök: 18:00 – FB
(Wesselényi u. 54. alatt)
vas.: 10:30 – IT

DEBRECEN

Kapcsolat: Sikó Mihály
Kinizsi u. 84/A.
tel: 06-20-5232147

Alkalmak

csütörtök: 18:00 – FB
vasárnap: 10:30 – IT

KAPOSSZERDAHELY

Kapcsolat: Bencs Miklós
Kossuth u. 13.
tel: 06-70-3285471

Alkalmak

csütörtök: 18:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 17:00 – IT

MISKOLC

Kapcsolat: Szőke Imre
Kartács u. 1.
tel: 06-46-412558

Alkalmak

szerda: 17:30 – FB
péntek: 14:30 – IB
vas.: 9:30 – GYA, 10:30 – IT

KÁRPÁTALJA

BARKASZÓ

Kapcsolat: Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak

péntek: 18:30 – FB
vas.: 10:00 – GYA, 11:00 – IT,
12:30 – IB

BEREGSZÁSZ

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
Bogdan Hmelnickij 52.
tel: 380-99-4562471

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
vas.: 10:30 – IT, 12:00 – GYA

BÚCSÚ, RAFAJNA, GÁT

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

IZSNYÉTE

Kapcsolat: Lőrinc Bertalan
tel: 380-99-4562471

Alkalmak

kedd: 18:00 – IB
csütörtök: 18:00 – FB
vasárnap: 14:00 – IT

UNGVÁR

Kapcsolat: Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak

vasárnap: 15:00 – IT

ZÁPSZONY

Kapcsolat: Gál István
tel: 380-99-5576333

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
vas.: 9:00 – IT, 12:00 – GYA,
17:00 – IB

ERDÉLY

BRASSÓ

Kapcsolat: Simon Szabolcs
Bd. Victoriei 2 Bl.40/A Ap.12
tel: 0744-307-550

Alkalmak

vasárnap: 12:30 – IT

CSÍKSZEREDA

Kapcsolat: Tamás Sándor
Str. Sarkadi Elek Nr.10.
tel: 0723-332-053

Alkalmak

kedd: 19:30 – FB
vasárnap: 10:30 – IT

ERDŐSZENTGYÖRGY

Kapcsolat: László Lehel
Május 1 utca, 1/A
tel: 0723-630-793

Alkalmak

szerda: 18:00 – FB
szombat: 17:00 – IB
vas.: 10:00 – IT, 16:00 – GYA,
17:00 – FB

KÉZDIVÁSÁRHELY

Kapcsolat: Tamás Sándor
tel: 0723-332-053

Alkalmak

csütörtök: 14:00 – FB

KOLOZSVÁR

Kapcsolat: Szász Attila
Str. Otetului 18A
tel: +40 723 368 408

Alkalmak

vas.: 10:00 – IT, 18:00 – RA

MAROSVÁSÁRHELY

Kapcsolat: Molnár Sándor
Str. Jiului 7.
tel: +40 365 738 317

Alkalmak

kedd: 18:00 – FA, GYA
csütörtök: 18:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 15:00 – FB

PARAJD

Kapcsolat: Pál Tamás
tel: 0754-491-285

Alkalmak

szerda: 19:00 – FB

PETROZSÉNY

Kapcsolat: Zólya Csaba
tel: 0723-395-260

Alkalmak

péntek: 11:00 – FB

RAVA

Kapcsolat: László Lehel
tel: 0723-630-793

Alkalmak

vasárnap: 14:00 – IT

SEPSISZENTGYÖRGY

Kapcsolat: Simon Szabolcs
Málik József u. 6.
tel: 0744-307-550

Alkalmak

szerda: 18:00 – FB
csütörtök: 18:30 – IB
péntek: 18:30 – GYA
vasárnap: 10:00 – IT

SZAMOSÚJVÁR

Kapcsolat: Szász Attila
tel: 0364-109-567

Alkalmak

vasárnap: IT kéthetente
(érdeklődni telefonon)

SZÉKELYUDVARHELY

Kapcsolat: Curcubet Gábor
Szent Imre u. 55A
tel: 0726-265-566

Alkalmak

szerda: 19:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 18:00 – FB

SZOVÁTA

Kapcsolat:
Kovács Ferenc
Str. Cimpul Sarat 74 B
tel: 0722-573-019

Kovács Kálmán
M. Eminescu utca K1/7
tel: 0740-483-684

Alkalmak

csütörtök: 17:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 11:30 – FO

VULKÁN

Kapcsolat: Zólya Csaba
Str. Carpati 2.
tel: 0723-395-260

Alkalmak

szerda: 17:00 – FB
vas.: 10:00 – IT, 17:00 – FB

Rövidítések

FA – férfialkalm

FB – felnőtt bibliaóra

FO – fórumbeszélgetés

GYA - gyerekalkalom

IB – ifjúsági bibliaóra

IT – istentisztelet

RA – román nyelvű alkalom

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

ISTEN FIAI

*Odakináltad-e bal orcád annak,
ki megütött jobb feleden?
Ha nem tetted, nem tudod még, hogy milyen
a legboldogabb győzelem!*

*Ha törvény elé vitt galád hamis vád,
és te nem hagytad magadat,
de fogcsikorgó daccal védted rongyod,
... még sohasem volt igazad.*

*Ha egy mérföldre küldtek, s te kettőre
nem vállalkoztál szívesen,
e szolgaság szép győztes szabadságát
nem ismerted meg sohasem.*

*Ha nem jutott a szegénynek kezedből
se fillér, se kenyér, se víz,
nábob-kincseid aranygarmadája
rejtve maradt előtted is.*

*Ha nem szereted s áldod azt, ki gyűlöl
s halálos csapdát von köréd,
nem ismered a megbocsátás édes,
uralkodói örömet.*

*Visszaütni gonosz is tud, s perelni
vámszedőnek is van joga.
Csak szolgálélek zsarnok, s csak az állat
fösvény, önző és mostoha.*

*Az ember több! Légy ember: Isten képe,
néked szól a Hegyi Beszéd.
Árassza lényed egy magasabb élet
megtisztult szellemét!*

*Az égbe ereszd gyökered erősen,
ne ússz az árral ostobán.
Tedd mindennek éppen a fordítottját,
mint amit a világ kíván.*

*A föld a korcsoké, s a korcs gyáva, hitvány,
bárhogy küzd, el kell buknia.
A bölcs szelíden enged a gonosznak,
teheti, mert bátor, erős és gazdag,
s király, mert az Isten fia!*

(Bódás János)

